

החוק בארצות ערב

3

לקט של חוקים
ירדניים

קובץ ג'

בהוצאת
מפקדת
פ"צ"ר
תשכ"ט-1969

תוכן הענינים

עמוד מס'

- 1 חוק המשרד לענינים הסוציאליים והעבודה
- 5 תקנות העזרה הסוציאלית
- 7 תקנות העזרה לנוער
- 9 תקנות איסוף חרומות למטרות צדקה
- 17 תקנות הסיוע לתלמידי האוניברסיטה
- 20 תקנות העזרה והשיקום
- 25 תקנות מכון השירות הסוציאלי הירדני, 1965
- 33 תקנות הביטוח הסוציאלי לפקידים הממשלה ועובדיה, 1966
- 39 חוק המוסד לטיפוח הנוער, 1966.
- 46 חוק אגודות הצדקה והמוסדות הסוציאליים, 1966
- 64 חוק המס לשירותים סוציאליים, 1953
- 67 תקנות המס לשירותים סוציאליים, 1954
- 69 תקנות לקביעת וגביית המס לשירותים סוציאליים, 1954
- 71 חוק בריאות הציבור, 1966

חוק משרד העניינים הסוציאליים (1) והעבודה (2)

1. חוק משרד הראשון מלך הממלכה
הירדנית ההאשמית
לפי סעיף 31 לחוקה
ועל סמך החלטות הסנס ובית-
הנבחרים

אשרים את החוק הבא ומצווים לפרסמו ולהוסיפו אל
וקי המדינה:

חוק משרד העניינים הסוציאליים (1) והעבודה (2)

חוק מספר 14 לשנת 1956

ע"פ 1 - שם החוק ותחילת תוקפו:

חוק זה יקרא "חוק משרד העניינים הסוציאליים
והעבודה לשנת 1956" ותחילת תוקפו החל מיום
פרסומו בעתון הרשמי.

ע"פ 2 - הגדרות:

בחוק זה תהיינה למונחים הבאים ההגדרות דלקמן,
אלא אם ענין הכתוב מחייב פירוש אחר:

"השר" - פירושו השר לעניינים הסוציאליים
והעבודה;

"המשרד" - פירושו המשרד לעניינים הסוציאליים
והעבודה.

---

(1) פורסם בעתון הרשמי מספר 1265 מיום 17.3.1956.

(2) תוקן לפי חוק מס' 14 לשנת 1963 ע.ר. מס' 1638
משנת 16.5.1963.

מטרתו העיקרית של המשרד לעניינים הסוציאליים והעבודה היא מתן ביטוח סוציאלי מקיף וכושר יצו תיאום השרותים הסוציאליים לכל האזרחים בכל שלב החיים וארגון ניצול מקורות הייצור של המדינה על-ידם, שהוא הרכוש האנושי.

סעיף 4 - סמכות להתקנת תקנות:

מועצת השרים רשאית עפ"י המלצת השר ובהסכמת המל להתקין תקנות בקשר לעניינים הבאים :-

1 - הגשת עזרה חומרית ליחידים, למשפחות, לאגוד שתופיות ולהסתדרויות הפועלים⁽²⁾, ולגופים ולמוסדות העוסקים בטיפול סוציאלי ובפעולות צדקה וחסד, או מפקחים עליהם;

2 - הגשת עזרה חומרית לעניים ולתלמידים נצרכים

3 - פיקוח על הגופים והמוסדות המקומיים, הזרי והבינלאומיים, הפרטיים והציבוריים, המגיישי עזרה חומרית או רוחנית והעוסקים בטיפול סו ובפעולות צדקה וחסד או מפקחים עליהן; וכך הפיקוח על רישום המוסדות השונים האלה והכו וביסוס המאמצים אשר משקיעים גופים ומוסדות אלה בשרות החברה.

4 - פיקוח על בתי הקולנוע, החיאטראוח, בתי השעשועים למיניהם, המועדונים, האגודות, החגיגות והחגים (הדחיים) והכוונתם.

5 - פיקוח על הנוער, בקורת התנהגות העבריינים שביניהם והדאגה להם; וכך הדאגה לנוער ששו לאחר מאסר, מציאת עבודה להם והקמת "בתי-לי עבודם.

6 - הפיקוח על ענייני העבודה והעובדים ועל ריי הסתדרויות⁽³⁾ המעבידים ואיגודיהם, ארגון עו

---

(2) חוקן לפי חוק מס' 14 לשנת 1963 ע.ר. 1638 מיום 1963.
(3) חוקן לפי חוק מס' 14 לשנת 1967 ע.ר. 1983 מיום 1967.

פגיעות וסכנות המקצוע, הגברת ענייני הטיפול הסוציאלי לשכבה העובדת, ביטוח סוציאלי, סולידריות חברתית והדרכה מקצועית, פיקוח על כוח העבודה, טיפוח כושר העובדים, הגנה על הנוער, פיקוח על העובדים הזרים וכדומה;

7 - טיפול באם ובילד ובענייני המשפחה;

8 - המרצת תנועות ומועדונים של הצופים, הספורט, התרבות והאומנות ובתי-ספר ערב, להילחם בבערות, המרצת ענייני הבידור, ההרצאות והשידורים;

9 - הכנת חוכניות מיוחדות, לתלמידים ולתלמידות למשך חופשות הקיץ, כך שיבלו את עתות הפנאי בפעולות מרעננות ומועילות;

10- טיפול בחברות המצומצות, ארגון שרותיהן הסוציאליים, העלאת רמתן, עידוד אומנויות ומלאכות הכפר, הקמת מרכזים חברתיים ומגרשים עממיים והנהלתם;

11- מלחמה בשוטטות, בקבצנות, בזנות, בסחר נשים וילדים, והקמת משטרת מוסר למטרות אלה;

12- טיפול בבעיות הדיור באופן כללי ועודוד בניית בתי מגורים עממיים;

13- הקמה, מימון והנהלה של כל מוסד המגשים מטרה ממטרות משרד העניינים הסוציאליים והעבודה, כגון בתי-נכים, בתי-עוורים, בתי-אבות, בתי-יתומים, בתי-תינוקות, מועדוני נערות, מועדוני נוער, בתי-ספר לעבריינים צעירים, בתי-מעצר ומאסר, בתי מחסה למשוטטים ולקבצנים, המרכזים החברתיים וכדומה;

14- עריכת מחקרים חברתיים, איסוף נתונים סטטיסטיים חברתיים, היאומם ופרסום תוכנם, ושיגור משלחות ללימוד ולהדרכה;

15- הידוק הקשרים החברתיים בין ירדן ואחיותיה
המדינות הערביות.

סעיף 5 - התקנות שהוקנו לפני תחילת תוקפו של חוק זה;
כל התקנות שפורסמו לפני תחילת תוקפו של חוק זה
תיחשבה כחקפות, וכאילו פורסמו לפיו, עד אשר
יחקנו תקנות אחרות במקומן.

סעיף 6 - ביצוע החוק:

ראש הממשלה ושר העניינים הסוציאליים והעבודה
ממונים על ביצוע הוראות חוק זה.

23.2.1956

אל חוסיין בן טלאל

ראש הממשלה
סמיר אלרפאעי

סגן שר העניינים הסוציאליים
חסיין פח'רי אלח'אלדי

תקנות העזרה הסוציאלית

ננו אל-חוסין הראשון מלך הממלכה
זירדנית ההאשמית, בהתאם לסעיף
זרביעי מחוק המיניסטריון לעניינים
סוציאליים, ועל פי החלטת מועצת
המיניסטרים מיום 10.5.1959

אנו מצווים בהתקנת התקנות הבאות:

תקנות העזרה הסוציאלית תקנות מספר (14) לשנת 1959

הוצאו בהתאם לסעיף (4) מחוק המיניסטריון לעניינים
סוציאליים מס' (14) לשנת 1956

תקנה 1 - תקנות אלו תקראנה (תקנות העזרה הסוציאלית לשנת
1959) ויהיו בתוקף החל מיום פרסומן בעתון הרשמי.

תקנה 2 - (השר) פירשו בתקנות אלו שר לעניינים הסוציאליים.

תקנה 3⁽²⁾ 1 - השר הוא שיחליט על חילום הקצבות בצורת כסף
מזומן או סחורות לאגודי הפועלים, להתאחדויות
של אגודי פועלים, לאגודות, למועדוני ספורט
ותרבות וליתר המוסדות הסוציאליים מכל הסוגים,
מתוך הסכומים שהוקצבו למטרה זו בתקציב
המיניסטריון לעניינים סוציאליים, בתנאי
שגופים אלה יהיו מורשים לפעול בהתאם לחוקים
ולתקנות הקיימים ועברה מאז רישומם תקופה
שלא פחות משישה חודשים.

---

1) תקנות אלו פורסמו בעתון הרשמי מס' 1426 מיום 1.7.1959.
2) תקנה זו תוקנה בהתאם לתקנות מס' 17 לשנת 1960 שפורסמו
בעתון הרשמי מס' 1485 מיום 16.4.1960.

ציבוריים, לרבות אגודות צדקה הקיימות
בכפרים ובאזורים חקלאיים והתאחדויות אגודות
צדקה מבלי להיות מוגבל בתקופה שעברה מיום
רישומן.

תקנה 4 - השר הוא המחליט על גובה ההקצבה השנתית שתשולם
להתאחדות או להתאחדויות האיגודים, לאגודה,
למועדון, לגוף או למוסד הסוציאלי מאיזה סוג
שהוא, בהתחשב בצרכיו, הכנסותיו והוצאותיו ומספר
מקבלי השירות או טובת ההנאה ממנו, וסוג השירות
או טובת ההנאה שהוא נותן, רמתם וחשיבותם לציבור
ועל סמך הדו"חות השנתיים ושאר ידיעות הנמצאות
ברשותו.

תקנה 5 - כל ההקצבות הן בצורת מזומן והן בסחורות שאושר
חשומן ע"י השר לאיגודי הפועלים, לאגודות,
למועדונים ולמוסדות הסוציאליים לסוגיהם השונים
מחוץ הסכומים שהוקצבו למטרה זו בתקציב המיניס-
טריון לעניינים סוציאליים מאז 17.3.1956 ועד
לתחילת תקנות אלו, יראו אותן כמשולמות בהתאם
לתקנות אלו.

(אל חוסיין בן סלאל)

11.5.1959

שר המשפטים והתחבורה
( )

שר החינוך והתרבות
מוחמד אל-אמין אלשנקיסי

שר האוצר
האשם אל-ג'יוסי

ראש המיניסטרים ושר החוץ
הזאע אל-מג'אלי

שר ההגנה, הבניין והשי
אנוור אל-נשאשיבי

שר הפנים
וצפי מירזא

שר העבודות הציבוריות
יעקוב מועמר

שר החקלאות והעניינים הסוציאליים
עאבף אל-פאיז

שר הכלכלה הלאומית
כלוצי אלכירי

שר הבריאות
ג'מיל אל-תוהונג'י

תקנות העזרה לנוער

תקנה מס' (48) לשנת 1959

פורסמה לפי סעיף משנה (1) לסעיף 4 של חוק מיניסטריון
העניינים הסוציאליים מס' (14) לשנת 1956)

סעיף 1 - תקנות אלה ייקראו (תקנות העזרה לנוער לשנת 1959),
ויהיו בתוקף מיום פרסומן בעתון הרשמי.

סעיף 2 - המלה "שר" פירושה, בכל מקום שמופיעה בו בתקנה
זו, שר העניינים הסוציאליים.

סעיף 3 - תשלום העזרה הכספית והממשית לנערים מהסכומים
המוקצבים למטרה זו בתקציב מיניסטריון העניינים
הסוציאליים לפי החלטת השר. השר רשאי להעניק
לכל עובד מעובדי המיניסטריון את הסמכות לשלם
עזרה זו לנערים לפי הרשאה בכתב ממנו.

סעיף 4 - העזרה הכספית שתינתן לנער כלשהו, לא תעלה על סך
שלושה דינארים לחודש.

סעיף 5 - תשלום העזרה לנער, אם נחמלאו בו התנאים הבאים :-

א - הורשע ע"י בית המשפט לנוער, או שהוא שוהה
באחד ממוסדות המיניסטריון באופן רשמי.

ב - בעל החנהגות טובה בעת שהותו בבית הספר
לעבריינים צעירים או במוסדות המיניסטריון.

ג - פועל בהתאם להדרכת והנחיות בוחן הנוער
האחראי עליו או מנהל המכון אשר הוא שוהה
בו.

---

(1) פורסמו בעתון הרשמי מס' 1453 מיום 16 בנובמבר 1959.

סעיף 6 - השר רשאי, בהחלטה בכתב, להרשות רכישה ציוד לנעו שמחירו אינו עולה על חמישה עשר דינארים, אם הוכח שהוא בעל אופי והתנהגות טובים, ושהוא יסתי בציוד זה לעבודה ולפרנסה בצורה מכובדת, או שהוא זקוק לציוד זה להמשך לימודיו או להשלמת אימונו המקצועי.

סעיף 7 - הסיוע הנזכר בסעיף 6 ישולם על סמך דין וחשבון סוציאלי שבו יפורטו הנימוקים למתן העזרה.

9.11.1959

אל חרסיין בן טלאל

שר הכלכלה הלאומית
והבניה והפיתוח
כלוצי אל-כיירי

ראש המיניסטרים
וממלא מקום שר החוץ
הזאע אל מג'אלי

זקן השופטים
ושר החינוך והתרבות
מוחמד אל אמין אלשנקיט

שר הפנים וההגנה
וצפי מירזא

שר האוצר
האשם אל ג'יוסי

שר הבריאות
ג'מיל אל תותונג'י

שר החקלאות
והעניינים הסוציאליים
עאכף אל פאיז

שר העבודות הצבוריות
יעקוב מועמר

שר המשפטים והתחבורה
אנוור אל נשאשיבי

תקנות איסוף תרומות למטרות צדקה⁽¹⁾

ל-חוסטין הראשון מלך הממלכה
ית ההאשמית, בהתאם לסעיף
י מחוק הענינים הסוציאליים,
י החלטת מועצת השרים מיום
12.12.

אנו מצווים בהתקנה התקנות הבאות,

תקנות איסוף תרומות למטרות צדקה תקנות מס' (1) לשנת 1957

או בהתאם לסעיף הרביעי מחוק הענינים הסוציאליים

- 1 - תקנות אלו ייקראו (תקנות איסוף תרומות למטרות צדקה לשנת 1957) שיהיו בחוקף החל מיום פרסומן בעתון הרשמי.
- 2 - אסור להרשות לאגודת צדקה או למוסד סוציאלי באיסוף תרומות, אלא על פי התנאים הבאים:-
  - 1 - שיהיה רשום במיניסטרו.
  - 2 - שיגיש בקשה למיניסטרו הענינים הסוציאליים לפני המועד שנקבע לאיסוף בחודש ימים לפחות, ועל המיניסטרו לדון בבקשה ולהחליט תוך תקופה מקסימלית של שלושה שבועות מיום קבלת הבקשה, אם לחובה או לשלילה.
  - 3 - שהבקשה תכלול את אופן האיסוף, תקופתו מקומו ומטרתו.

תקנות אלו פורסמו בעתון הרשמי מס' 1311 מיום
1.1.1957.

3 - תקנה המיניסטריון יודיע לאגודה או למוסד על החלטתו לחובה או לשליה, כמו כן יודיע לרשויות האדמיני-סטרטיביות המוסמכות.

4 - תקנה לפני הדיון בענין ההרשאה, יש לשאול לדעתם של המוסדות והמיניסטריונים שפעולות האגודה או המוסד נוגדות להם, ולחקור בדבר שדות הפעולה של המוסד ומצבו הכספי.

5 - תקנה הרשאה לאיסוף תרומות, שיוצאו למטרות צדקה מחוץ לגבולות המדינה, מותנית באלה :-

1 - המוסד האוסף את התרומות יהיה רשום במיניסטריון, או שיהיה ועד זמני שהצעת תקנות היסוד שלו תתקבל על דעה המיניסטריון.

2 - שיגיש הוכחות כי התרומות הנאספות יוצאו למטרות צדקה בחוץ לארץ.

3 - שיקבל הרשאה ממיניסטריון האוצר על הוצאת התרומות הנאספות במזומנים או בסחורות לחוץ לארץ.

6 - תקנה ההוראות הנזכרות בתקנה הקודמת יחולו, למרות שהמוסד האוסף תרומות לשם הוצאתן למטרות צדקה הוא בעל צביון פוליטי, בתנאי שבמקרה זה יוועץ עם המיניסטריונים הנוגעים בדבר.

7 - תקנה אסור לתלמידי מוסדות החנוך לאסוף תרומות אלא אם קבל המוסד הנמנים עליו התלמידים את האחריות עבור התנהגותם ופעילותם בשטח הצדקה והכספים ואם פרט בכתב את מטרת האיסוף, מי הם האחראים לו וכיצד ישתמשו בו.

8 - תקנה אסור להרשות לאיזה מוסד באיסוף תרומות יותר מאשר פעמיים בשנה כל הכספים הנאספים יופקדו, מיד לאחר סיום פעולות האיסוף, באחד הבנקים, והמיניסטריון יקבל הודעה על תוצאות האיסוף ותאריך ההפקדה.

תקנה 9 - יוצאו מהכלל ביחס לתחולת הוראות התקנה הקודמת, אותם המוסדות שפעילותם משתרעת על יותר ממקום אחד במדינה, ואז יורשה להם יותר מפעמיים בשנה.

תקנה 10 - אסור להרשות למוסדות הרשומים לאסוף תרומות, אלא במסגרת המטרות הנזכרות בתקנות היסוד שלהם, אסור להרשות למוסדות הרשומים, הקבוצות הבלתי רשומות, או האנשים, אלא אם המטרה מהאיסוף היא לשם צדקה או טובת הכלל, ולא יוענקו רשיונות למטרות המכוונות לתועלת אנשים מסויימים או עדה מסויימת.

תקנה 11⁽¹⁾ - אסור לנצל את הכספים אשר ייאספו למטרה אשר אינה המטרה שלה נועדו אלא :-

א - מותר לשנות את המטרה לאיסוף הכספים בהסכמת המינסטריון.

ב - כמו-כן מותר לשנות תנאי הרשיון בהסכמת המינסטריון, הן מבחינת המועד או המקום והן דרכי האיסוף, בתנאי שבשני המצבים הנזכרים לעיל תתקבל החלטת השינוי או התיקון ע"י מועצת הנהלת המוסד אשר ניהלה את האיסוף עוד לפני קבלת הסכמת המינסטריון.

ג - יוצאים מכלל זה הכספים הנאספים למטרת בניית, תיקון וריהוט המסגדים והכנסיות, שיוקצבו לפי היחס הבא מתוך הכספים נטו וזאת לטובת איחוד מוסדות הצדקה בתוך המחוז:

1 - 5% מתוך הכספים שנאספו ע"י מוסדות הצדקה הנמנים על ההתאחדויות המחוזיות.

2 - 10% מתוך הכספים שנאספו ע"י האגודות ומוסדות אחרים.

---

(1) תוקן בהתאם לתקנות מס' 103 משנת 1963, פורסם ע.ר. מס' 1724 מיום 1.12.63.

תקנה 12 - האגודה, המוסד, או הקבוצות המורשים באיסוף, לספק למיניסטריין דו"ח המפרט את סיכום הגבייה ואח פירוט הכנסותיו והוצאותיו, החייבות להתבאר על מסמכים שיעידו על נכונותן, וזאת תוך שבוע מיום גמר הגבייה.

תקנה 13 - גוף שהורשה לו לאסוף תרומות, חייב לנהוג לפי דרכי הגבייה המפורטת להלן :-

ראשית - קופות נעולות

- 1 - קביעת תקופה, מקום וזמן הגבייה.
- 2 - המיניסטריין יקבע את מספר הקופות בהתאם לאגודה ולמטרות שלשמן נאספים הכספים.
- 3 - הכספים יאספו בקופות מיועדות על דעת המיניסטריין או על דעת הגוף בהתאם לדוגמה שתאוץ ידי המיניסטריין.
- 4 - על הקופות יודבקו הודעות לפי ראות המיניסטריין וביחוד שם האגודה, מספר הרשיון, מספר הקופות ומועד התחלת הגבייה וסיומה שיחתמו בחותם האגודה.
- 5 - חורכב ועדה מחברי מועצת הנהלת האגודה או לשם פיקוח על פעולות הגבייה, ויודע למינן על כך.
- 6 - הקופות יימסרו לאגודה נעולות לאחר החתמת המיניסטריין על פי פרטיכל קבלה שיחתם עיניציג האגודה ונציג המיניסטריין.
- 7 - האגודה תהיה אחראים על שמירת הקופות עד לפתיחתן.

8 - הקופות ייפתחו בידיעת ועדה שיוצגו בה המיניסטרונין והאגודה, וייערך פרטיכל עליו יחתמו חברי הועדה המפקחת על פעולות הגבייה ונציג המיניסטרונין.

שנית - הקופות הקבועות במקומות הציבוריים

- 1 - הקופות חייבות להיות דומות לדוגמה שתאושר על ידי המיניסטרונין עם הגבלת מספריהן והמקומות שעתידיים להקבע בהם עם מועדי פתיחתן.
- 2 - על כל קופה יפורט שם האגודה, מספר הרשיון, תוקפו ומספר הקופה. הקופות ייחתמו בחותמת המיניסטרונין וייפתחו לאחר סיום החקופה שנקבעה מיד בידיעת ועדה שיוצג בה המיניסטרונין.
- 3 - תקופת הגבייה היא לשנה או לחצי שנה.

שלישית - בולים

- 1 - קביעת מספר הבולים, סוגיהם ותקופת הגבייה.
- 2 - על כל בול יהיה רשום ערכו וייחתם בחותמת האגודה.
- 3 - הבולים יהיו כרוכים בפנקסים שייחתמו בחותמת האגודה ועל העטיפה יירשם שם האגודה, מספר הרשיון, תוקפו ומספר הפנקס הסדורי.
- 4 - הפנקסים ייחתמו בחותמת המיניסטרונין.
- 5 - כל הבולים שלא נמכרו יוחזרו עם פנקסיהם ויישמרו נעולים עד להופעת נציג המיניסטרונין, ואז ייבדקו ויושמדו על פי פרטיכל חתום על ידי נציג המיניסטרונין והאגודה.

רביעית - קבלות

- 1 - הקבלות יהיו מאורגניל והעתק וישאו מספר סידורי, עם שימוש בנייר פחם של שני ציפויי
- 2 - על כל קבלה יפורט שם האגודה, מספר רישומה, מספר הרשיון ותוקפו.
- 3 - הקבלות ייחתמו בחותמת האגודה והמיניסטריון
- 4 - ההעתיקים יישמרו בפנקסים עד לבדיקתם.

חמישית - ירידים למטרות צדקה

- 1 - הכניסה ליריד תהיה חינם.
- 2 - תוכן רשימה של הדברים המוצעים למכירה בירי עם המחירים שנקבעו להם.
- 3 - קבלות המכירה יהיו מאורגניל והעתק עם שימו בנייר פחם של שני ציפויים.
- 4 - מיד לאחר סיום היריד, יוגש למיניסטריון דו על הדברים שלא נמכרו, ויירשמו לשמירה אצל האגודה.
- 5 - אסור לאסוף תרומות בעת קיום היריד, באיזו דרך שהיא, אלא לאחר קבלת הרשאה מקודם.

ששית - נשפים

- 1 - מספר הכרטיסים וסוגיהם יהיו בהחאם לרשימה שתוגש על ידי האגודה, בתנאי שלא יעלו על מספר המקומות הקיימים במקום עריכת הנשף.

2 - הכרטיסים ייחתמו בחותמת המיניסטריון
והאגודה.

3 - על כל כרטיס יירשם המספר, שם האגודה, מספר
הרשיון, מקום עריכת הנשף וחאריכו, וחנאי
החתמתו בחותמת המיניסטריון, עם שמירת
הכרטיסים שלא נמכרו לשם בדיקה.

4 - אסור לאסוף תרומות בזמן הנשף באיזו דרך
שהיא, אלא לאחר קבלת הרשאה מקודם.

5 - אם נערך הנשף בחסות מי שהוא, יש להגיש את
המסמך על קבלת החסות מאת הצד שנתן את
חסותו לנשף.

6 - אסור למוסד להתקשר עם איזה אדם או גוף
לשם מכירת כרטיסים לפי עמלה שתעלה על 10%
ואסור להסכים על תשלום שיעור מסויים
מההכנסות של הנשף.

7 - במקרה ונערכים נשפים של קולנוע, הצגה או
שירה, אסור שההוצאות יעלו על שליש מהכנסות
הנשף, השר רשאי להעלות את השיעור הזה
במקרים יוצאים מהכלל, ועל פי הרשאה מיוחדת
לפני עריכת הנשף.

8 - אסור שמספר הכרטיסים המחולקים חינם יעלו
על 5% ממספר הכרטיסים הנמכרים לסוגיהם.

9 - יש למסור דו"ח למיניסטריון לאחר סיום
הנשף בשבועיים לכל היותר שבו יפורטו ההכנסות
וההוצאות.

שביעית - הגרלות שיערכו על פי תקנות ההגרלות שבתוקף

תקנה 14 - אסור לאסוף תרומות שלא בדרכים שנזכרו לעיל.

תקנה 15 - אסור להרשות לקבוצות חובבים לערוך נשפי צדקה, אלא אם חצי ההכנסה לפחות חוקדש למטרות צדקה, ובתנאי שמוסד מוכר בשירותו הסוציאלי או ועדה שהוסמכה על ידי המיניסטריון תפקח על הנשף.

תקנה 16 - הענקת רשיונות לאיסוף תרומות לאגודות הצדקה ולמוסדות הסוציאליים חוגבל למקומות שבהם הם פעילים בלבד.

תקנה 17 - הוראות כללי איסוף הצדקה העותומניים מיום 21 בשעבאן שנת 1327 יבוטלו.

(אל חוסיין בן סלא)

13.12.1956

שר הפנים וההגנה
עבדול חלים אל-נמ

שר העבודה הכללית
אנואר אל-חטיב

שר הבניה והשיקון
שמעאן דאוד

ראש המינסטרים
ושר החוץ
סולימאן אל נאבולטי

שר המשפטים, החלי
והתרבות
שפיק ארשידאח

שר הכלכלה הלאומית
נעים עבדול חאדי

שר האוצר
צלחא טוקאן

שר הבריאות והעניינים
הסוציאליים
צלחא אל - מעשר

שר החקלאות
עבדולל קאדר אל צ

שר התחבורה
צלחא אל-מג'אלי

שר המדינה לענייני חוץ
עבדאללה אל רימאוי

תקנות הסיוע לתלמידי האוניברסיטאות¹

אנחנו, אל-חוסיין הראשון מלך הממלכה
הירדנית ההאשמית בהסחמן לסעיף (4)
מחוק המשרד לענינים הסוציאליים ובהתאם
להחלטת מועצת השרים מיום 31.1.1960,

מצווה על התקנת תקנות אלו:

תקנות הסיוע לתלמידי האוניברסיטה תקנה מס' (5) לשנת 1960

(הוצא בהסחמן על סעיף 4 מחוק המשרד לענינים סוציאליים מס'
(14) לשנת 1956).

סעיף 1 - תקנות אלו יקראו בשם (תקנות סיוע לתלמידי
האוניברסיטאות לשנת 1960) ויכנסו לחוקפן החל
מיום 1 לאפריל 1960.

סעיף 2 - השר לענינים סוציאליים יחליט על אופן חלוקת
העזרה הכספית לתלמידי האוניברסיטאות במסגרת
הקרן המיועדת למטרה זו מתקציב המשרד, בתנאי
שיתמלאו התנאים הבאים :-

א - העזרה תהיה מיועדת לסטודנטים הירדנים ואלה
אשר הוכח כי מצבם הכספי או מצב הוריהם או
אפוטרופסם איננו שפיר ואין באפשרותם להבטיח
את ההוצאות ההכרחיות ללמודים ונתן עדיפות
ראשונה להגשת העזרה לאלה שמצבם קשה מבחינה
כספית.

---

(1) התקנות האלה פורסמו בעתון הרשמי מס' 1476 מיום
16 בפברואר 1960.

ב - העזרה תהיה מוגבלת לסטודנטים המצטרפים לאוני
סיטאות שאינן מקביל להן במוסדות המדע בתוך
הממלכה.

ג - העזרה הכספית החדשית לתלמיד לא תעלה על 3
דינארים וחמש מאות פילסים לאלה הלומדים באו
המזרח התיכון, וחמשה דינארים לאלה הלומדים
בארצות אחרות. שנת הלימודים תיחשב לחשעה ח

ד - העזרה תוגש לכל תלמיד שיעבור בהצלחה או הש
תעודה לשנת הלימודים שקדמה לה.

ה - העזרה לא תכלול את התלמידים הנכללים במשלח
המדעיות, ממשלתיות או שאינן ממשלתיות, או
המקבלים עזרה כספית מכל מקור אחר.

סעיף 3 - א - על הסטודנט המגיש בקשה לעזרה, לצרף לבקשתו
תעודה מהאוניברסיטה שהצטרף אליה המוכיחה עי
הצלחתו והתמדתו בלימודים כשהיא מאשרת ע"י
תציג הדיפלומטי הירדני במדינה שבה הוא לומד

ב - תעודת יושר מהנציג הדיפלומטי במדינה שבה הוא
לומד.

סעיף 4 - לא תוגש העזרה לפי התנאים הנזכרים בסעיף 2 מתקן
אלה, אלא לאחר נקיטת הצעדים הבאים :-

א - החוקר הסוציאלי אשר מונה למטרה זו ע"י השר
לענינים סוציאליים, יגיש דין וחשבון על טופס
מיוחד אשר יסביר את המצב הכספי של התלמיד
ומפרנסו.

ב - מנהל המחלקה המטפלת שבמשרד הענינים הסוציא
יבדוק את הדין וחשבון וירשום הוראותיו ביחס
לעזרה.

ג - המנהל הכללי של המשרד יבדוק את הדין וחשבונו ויגיש את המלצותיו לעזרה לשר העניינים הסוציאליים, והשר רשאי להחליט על הגשת עזרה או דחייתה או להורות על הקירה חוזרת.

ד - השר לעניינים סוציאליים יחליט על גובה העזרה.

סעיף 5 - א - העזרה הכספית תישלח לנספחים התרבותיים לחלוקה בין הסטודנטים.

ב - במקומות שאין בהן נספח תרבות חשלה העזרה לשגרירות או למיופה הכח לחלוקה בין הסטודנטים.

סעיף 6 - בכל מקרה לא תימסר העזרה לידי נציג הסטודנטים.

סעיף 7 - תקנות העזרה לסטודנטים הנזקקים מטפ"ר (1) לשנת 1955 בטלים.

(חוסין בן סלאל)

31.1.1960

ראש הממשלה
הזאע אל מג'אלי

אב בית דין ושר התרבות והסנון
מוחמד אלמיין אלשנקיטי

שר הכלכלה הלאומית ופתוח
חלוצי אלכיארי

שר האוצר
חאשם אלג'ישי

שר הפנים וההגנה
וצפי מראזה

שר המשפטים והתחבורה
אנאר אלנאשאשיבי

שר העבודה הכללית
יעקוב מועמר

שר הבריאות
ג'אמיל אלתאויגי

שר החקלאות ועניינים סוציאליים
עאטף אלפאיז

אנו אל חוסיין הראשון מלך הממלכה
הירדנית ההאשמית, בהתאם לסעיף (4)
מחוק מיניסטריון הענינים הסוציאליים
מספר 14 לשנת 1956, ובהתאם להחלטת
מועצת המיניסטרים מיום 29.4.1963.

הננו מצווים בהתקנת החקנות דלהלן:

חקנות מספר 42 לשנת 1963

חקנות העזרה והשיקום

(הוצאו על פי הסעיף הרביעי מחוק מיניסטריון הענינים
הסוציאליים מספר (14) לשנת 1956.)

תקנה 1 - חקנות אלו ייקראו (חקנות העזרה והשיקום לשנת
1963) ויהיו בתוקף החל מיום פירסומו בעתון
הרשמי.

תקנה 2 - המלה "שר" פירושה, בכל מקום הנזכרת בתקנות
אלה, שר הענינים הסוציאליים והעבודה.

תקנה 3 - השר יחליט על תשלום סעד במזומנים או בסחורות
לזכאים לכך בלבד, מתוך ההקצבות שהוקצבו למטרה
זו בתקציב מיניסטריון הענינים הסוציאליים ועל-
פי הכללים והתנאים הבאים: -

א - המקרים של הזכאות: -

השר רשאי להקציב קיצבה חוזרת שאינה עולה על
שלושה דינארים לאדם אחד ועל עשרה דינארים
למשפחה לחודש במידה והוכח שאין להם מקור
הכנסה או עזרה קבועה ממקור אחר, וכל אדם
שיש לו הכנסה של שלושה דינארים או יותר לחוד
אינו זכאי לסעד, וכל משפחה בכל מספר נפשות:

שהוא שיש לה הכנסה העולה על עשרה דינארים
לחודש אינה זכאית לסעד.

הסעד יצומצם לקבוצות הבאות :-

1 - נשים גרושות או עזובות לתקופה ארוכה
שיוכת שאין ביכולת הבעל החייב במזונות
לפי השרע לפרנסן או נבצר להשיג מזונות
ממנו כחוק מסיבה שרעית או חוקית, וכך
אלמנות שאין להן ילדים שגיליהם עולים
על שמונה עשר שנה ויימשך הסעד באם היו
הילדים מחמידיים בלימודיהם או אינם
כשירים לעבודה.

2 - החולים והנכים מסיבה מום או מחלה
מסוכנת המונעת אותם מהעבודה.

3 - יתומים שהם פחות מגיל שמונה עשר.

4 - זקנים מובטלים שעברו את גיל השישים.

5 - בתולה מחבגרת שעברה את גיל הארבעים.

ב - מקרי סעד דחופים :-

השר, או מי שהוסמך על ידו בכתב, רשאים
לשלם סעד דחוף במקרים הבאים :-

1 - במקרים שבהם אפשר להשיג את העזרה
ממינסטריון הבריאות או ממוסדות בריאות
אחרים אין לשלם את הסעד.

2 - מקרי מוות, ביחוד אם הנפטר הוא מפרנס
המשפחה, בתנאי שתילקח בחשבון העזרה
המיוחדת המוגשת על ידי העיריות במקרי
פטירה.

3 - מקרי נסיעה הכרחיים על מנת לעזור למבקש
הסעד או הזכאי לנסיעה בכדי להצטרף
למשפחתו, למקום עבודתו, לקבל טיפול
רפואי או הכשרה.

4 - מקרי מאסר בבית הסוהר, ויוגש הסעד במקרים כאלה למשפחה שהוכנס מפרנסה לבית הסוהר או בעה יציאתו ממנו במקרים שנמצא הכרח מיוחד להגשת הסעד.

5 - מקרים דחופים אחרים כגון אסונות טבע ואסונות פתע.

6 - לא יוגש הסעד לאותו אדם או לאותה משפחה אלא במקרים יוצאים מהכלל בתנאי שלא תפחת התקופה בין תשלום הסעד הראשון וחש הסעד השני מחודש אחד ולא תישנה בפעם השלישית אלא כעבור שישה חודשים.

ג - מקרי הכשרה: -

1 - השר רשאי להקציב סעד מספיק במזומנים להכשרה גופנית בנוסף לסעד החוזר בתנאי שלא ימשך הסעד החוזר יותר מאשר שנה אחו

2 - השר רשאי להקציב סעד במזומנים להכשרה מקצועית, כמו כן רשאי הוא להחליף כל סעד חוזר במזומנים לסעד חד פעמי לאותה מטרה.

ד - מקרים יוצאים מהכלל: -

1 - השר רשאי במקרים יוצאים מהכלל ומיוחדים, ובמידה שתוכח לו ההזדקקות לסעד ותימצאנה נסיבות מיוחדות, כגון מעמד קודם או שירו מיוחד - לשלם סעד חוזר לאנשים ולמשפחות בגבול המינימום ובאופן הבא: -

1 - שלא תעלה הקצבת הסעד לאדם אחד על שבעה דינארים לחודש.

2 - שלא תעלה הקצבת הסעד למשפחה בכל מספר נפשות שהוא על חמישה עשר דינארים לחודש.

הקצבות סעד שסכומיהן עולות על הסכומים
שנזכרו לעיל יועברו להחלטה מועצת
המיניסטרים.

תקנה 4 - לא ישולם שום סעד אלא לאחר השלמת הפרוצדורה
הבאה :-

א - הכנת דו"ח סוציאלי מטעם הפקיד המוסמך
ועל הטופס שנקבע לכך, אודות מצב מבקש הסעד.

ב - המנהל המחוזי האחראי יבדוק את הדו"ח וירשום
את ההמלצה המחאימה.

ג - בא כח מיניסטריון העניינים הסוציאליים
והעבודה או בא כוחו יגיש את המלצתו לשר
על סמך המלצת הפקיד המוסמך במיניסטריון.

ד - השר יקבע את סוג הסעד וסכומו.

תקנה 5 - מבקש הסעד חייב להגיש את המסמכים החיוניים
הדרושים שיידרשו ממנו מלבד אם הוכח שאינו יכול
או נבצר ממנו להשיג אותם, ובמקרה ואינו מגיש
אותם לא ידונו בבקשתו.

תקנה 6 - תקנות הסעד לעניים ולנזקקים מספר (2) לשנת
1955 וכל התיקונים שהוכנסו בהם בטלים.

אל-חוסין בן טלאל

29.4.1963

שר העבודות הציבוריות
והתחבורה

שר התרבות, החינוך
והמשפטים

עאכף אלפאיז

חסן אל-ראיד

ראש המיניסטרים ושר
ההגנה

שר הפנים והחקלאות

חוסין בן נאצר

צאל אל מג'אלי

שר הכספים, הפיתוח והשיקום
עבדול לטיף אל-ענתבאוי

שר הבריאות
צלאח ברקאן

שר הכלכלה הלאומית
וזקן השופטים בפועל
ושאד אל-כטיב

שר החוץ, העניינים
הסוציאליים והעבודה
אמין אל-חוסייני

אנחנו חוסיין הראשון מלך הממלכה
הירדנית ההאשמית בהסתמך לסעיף
4 מחוק משרד לענינים הסוציאליים
והעבודה מס' (14) לשנת 1956,
ובהתאם להחלטת מועצת השרים מיום
29.11.1965 נצווה בהחקנת תקנות
אלה :-

תקנות מס' (128) לשנת 1965
תקנות מכון השרות הסוציאלי הירדני (1)

(מוצא בהסתמך לסעיף (4) מחוק משרד הענינים הסוציאליים
והעבודה מס' (14) לשנת 1956).

סעיף 1 - תקנות אלה יקראו (תקנות מכון השרות הסוציאלי
הירדני לשנת 1965) ויכנסו לתוקפן החל מיום
פרסומן בעתון הרשמי.

סעיף 2 - למלים והמונחים הבאים יהיו הפירושים המיוחדים
להם כל עוד אין הנוסח הכתוב מחייב פירוש אחר :-

המכון - מכון השרותים הסוציאליים הירדני
המוקם בהתאם לתקנות אלה.

מועצה - מועצת הנהלת המכון.

ועדה - הועדה הפדגוגית של המכון.

מנהל - מנהל המכון.

סגן - סגן המנהל.

---

(1) פורסמו בעתון רשמי מס' 1893 מיום 30.10.65 ותוקנו
לפי תקנות מס' 113 משנת 1966.

סעיף 3 - יוקם מכון להכשרה ולימוד סוציאלי ירדני שמרכזו יהיה בעיר עמאן והוא ישקיף על הנהלת תוכניות לימוד והוראה סוציאליות בכל מקום בממלכה.

סעיף 4 - מטרות המכון הן :-

1 - הכנת מומחים בתחום השרות הסוציאלי לסקטור הממשלתי והאזרחי באמצעות תוכנית לימוד בת שנתיים הכוללת תקופת ההכשרה המעשית.

2 - הכשרת העובדים בתחום השרות הסוציאלי הן בסקטור הממשלתי והן בסקטור האזרחי ע"י קיום קורסים להכשרה ברמות שונות.

3 - ארגון ימי עיון ללימוד הבעיות הסוציאליות שבהן השתתפו העובדים בכל חומי השרות הסוציאלי.

4 - הכנה ועריכת סקרים ומחקרים סוציאליים לרבות התקנים החברתיים וקביעת העקרונות הקשורים לתחום השרות הסוציאלי, להוציא לאור חוברות ותרגומים למחקרים מדעיים וסוציאליים, ושאר הפעולות אשר יביאו להעלאת רמת ההתפתחות החברתית במדינה.

5 - לאפשר לאזרחי המדינות הערביות האחרות להצטרף למכון, במטרה להכין מומחים בתחום השרות הסוציאלי.

סעיף 5 - המכון ישא אופי של אישיות משפטית עמצאית שיכולה בצורה זו לתבוע ולהתבע ולרכוש נכסי דניידי ודלא ניידים ולקבל מתנות ועזרה שימסרו לה, בהסכמת מועצת ההנהלה, בתנאי שלא תהא מנוגדת למטרות העיקריות.

סעיף 6 - מועצת הנהלת המכון הירדני תהא מורכבת מ :-

- 1 - השר לעניינים הסוציאליים והעבודה - הנשיא
- 2 - המזכיר הכללי למועצה הפתוחה - ממלא מקום הנשיא
- 3 - נציג המשרד לעניינים הסוציאליים והעבודה - חבר
- 4 - נציג ממשלד התרבות והחנוך - חבר
- 5 - נציג ממשלד הבריאות - חבר
- 6 - דיקן הפקולטה לספרות באוניברסיטה הירדנית - חבר
- 7 - נשיא ההתאחדות הכללית לאגודות הצדקה - חבר

מועצה ההנהלה רשאית להזמין לישיבותיה מומחים שיהיו נוכחים בישיבות המועצה ולשאל את חוות דעתם.

סעיף 7 - מועצה ההנהלה התכנס לפחות לשתי ישיבות בשנה.

סעיף 8 - על מועצה ההנהלה מוטלים התפקידים הבאים :-

- א - בחירה מזכיר וגזבר מתוך חבריה.
- ב - סקירת ההתקדמות על הישגי המכון וקביעת התכניות והפרוגרמות של המכון.
- ג - לאחוז באמצעים וגיוס המקורות למימון המכון.
- ד - לנקוט בסידורים הכספיים וההכרחיים לשמירת נכסי המכון.
- ה - לעיין בתקציב הכללי ובחשבונות הסופיים.

ו - אישור ההצעה לאומדן התקציב השנתי שתוגש
ע"י הועדה.

ז - לקבוע את גובה שכר הלימוד ואופן תשלומו, ו
הפטור ממנו, את שכר המרצים ואת העזרה לתלן

ח - מינוי המנהל וקביעת גובה משכורתו.

ט - אישור פרסום הדו"ח השנתי על פעולות המכון.

י - קביעת תנאי העבודה של העובדים שבהם תקבע
טבלת הדירוג, ההעלאות והתקדמות בתפקיד,
סנקציות ופיטורין מהשרות.

סעיף 9 - א - החלטות המועצה יאושרו ברוב קולות, ליושב הו
יהיה קול מכריע, במקרה של קולות שקולים.

ב - בישיבות שבהן ייעדר הנשיא ימלא את מקומו סו
הנשיא ויועברו לידינו כל סמכויות הנשיא.

סעיף 10 - על המזכיר להיות בקיא בתפקידים שיקבעו לו ע"י
מועצת ההנהלה.

סעיף 11 - הגזבר יהיה אחראי על שמירת כספי המכון ועל אופ
ההוצאות כך שתתאיט להחלטת הנהלת המשרד, לאחד
החברים תהיה זכות חתימה ביחד עם המנהל על המסמכ
הכספיים שלא יעלה ערכם על מאה דינארים. במידה
יעלו על סכום זה תתוסף אליהם חתימתו של חבר שלי
שימונה ע"י מועצת ההנהלה, למנהל תקבע, ע"י מועצו
ההנהלה, מקדמה ע"ח ההוצאות שלא תעלה על חמישים
דינארים.

סעיף 12 - יותר למועצת ההנהלה להרכיב ועדות, מתוך חבריה,
לביצוע מטרות תקנות אלה.

הנהלת המכון

סעיף 13 - האחריות לביצוע מדיניות המכון ואופן נהולו היום - יומי תחול על המנהל נוסף לתפקידו כמרצה. יסייעו לו במילוי תפקידיו מספר מספיק של פקידים. פקידים אלה וכן המרצים ימונו ע"י ועדה - שתקרא ועדה לבחירת הפקידים - המורכבת מחברים שייבחרו ע"י מועצת ההנהלה למטרה זו. שמות המועמדים יומלצו לוועדה ע"י המנהל, בתנאי שרמת-ההשכלה של חברי הוועדה הפדגוגית תהיה לפחות רמה אוניברסיטאית.

הוועדה הפדגוגית

סעיף 14 - הוועדה הפדגוגית של המכון תהא מורכבת מחברי סגל המרצים שבראשה יעמוד המנהל והוא רשאי לצרף אליה חברים מרצים מחוץ לסגל המכון. ועדה זו תוסמך לעניינים הבאים :-

א - קביעת כללים מיוחדים לנוכחות החלמידים וסדר הלימודים וההרצאות וארגון המחקרים.

ב - קביעת מערכת שיעורים ותיאום בין המחלקות השונות, וחלוקת השיעורים וההרצאות בין חברי סגל המרצים.

ג - קביעת ההוראות לבדיקה, להגדרה ולחלוקת תפקידי ועדת הבוחנים.

ד - הגשת הצעות למועצת ההנהלה בנוגע לתכנית הלימודים ותנאי הענקת הדפלומה והתעודות בהתאם לצורך ובכל ענין שיש בו כדי להעלות את רמת הלימוד במכון.

ה - הפקוח על העפשויות החברתיות והספורטיביות של חלמידי המכון.

ו - הצעת סוג הקורסים ורמת החניכים בכל קורס המאורגן ע"י המכון.

מנהל המכון

סעיף 15 - יותנה במי שימונה כמנהל המכון שיהיה בעל תעודו של מג'יסטר במדעי החברה או שסיים את לימודי המג'יסטר במדעי החברה ובעל נסיון מספיק בתחומי אלה, אשר תסכים עליה ההנהלה.

סגן מנהל המכון

סעיף 16 - יותנה במי שימונה סגן מנהל שיהיה בעל תעודה אקדמאית במדעי החברה או בשרותים הסוציאליים או בעל נסיון מעשי בתחום השרות וההכשרה הסוציאליה שעליהם תסכים ההנהלה.

הצטרפות למכון

סעיף 17 - יותנה במי שיצטרף למכון :-

א - במידה והוא נמנה כעובד ממשלתי יהיה כפוף לתקנות המשלחות המדעיות התקפות, פרט במה שקשור למשכורת, את שכרו יקבל במלואו למשך תקופת ספוחו למכון.

ב - במידה ואינו נמנה כעובד ממשלתי :-

1 - שיהיה לפחות בעל תעודת בגרות כללית או מה שמקביל לה.

2 - שיהא גילו לא פחות משמונה עשרה שנים.

3 - שיהא מצב בריאותו תקין לפי הרמה הנדרשת להעסקת העובדים המסווגים.

ג - שיעבור מבחן קבלה אשר ייערך ע"י ועדה מתוך הועדה הפדגוגית הנזכרת בסעיף 14 מתקנות אלה

סעיף 18 - ההצטרפות לקורסים להכשרה שיערך ע"י המכון תהא

א - לפי בקשה מהמשרד הממשלתי אשר אליו היה קשור החניך אם הוא היה פקיד ממשלתי.

ב - לפי המלצה מהאגוד הכללית של ארגוני הסעד, אם הוא היה מעובדי ארגוני הסעד.

ג - לפי המלצתם של המוסדות שאליהם קשור החניך ואשר חלים עליהם הוראות הסעיפים הקטנים (א) ו-(ב) מסעיף זה, אם היה מעובדי המוסדות והועדות המוסמכים שאינם קשורים לאגוד הכללית של ארגוני סעד.

ד - המבקשים להצטרף ייבחרו ע"י ועדה שתמנה אותה מועצת ההנהלה בראשות המנהל.

הלימודים במכון

סעיף 19 - תקופת הלימודים במכון למבקשי תעודת הדיפלומה היא שתי שנות למוד.

סעיף 20 - לתלמיד המסיים את לימודיו במכון בהצלחה תוענק דיפלומה בשרותים הסוציאליים.

סעיף 21 - לחניך המסיים קורס של המכון תוענק תעודה מיוחדת לסוג הקורס אשר למד בו בהצלחה.

סעיף 22 - הוראות סעיף (34) מתקנון השרותים הסוציאליים מס' 23 לשנת 1966 יחולו על כלל מסיימי המכון שהשיגו את תעודת הדיפלומה.

החוסין בן טלאל

שר האוצר
עוז אלדין
אלמופתי

שר הפנים ושר בלי תיק
לעניני ראשות הממשלה

ראש הממשלה ושר ההגנה
רצפי אלחלאל

שר התחבורה/מברקיה והד
ושר התחבורה/שדה תעופה
ורכבות מי"מ

פאדל אלדלגומוני

שר הכלכלה הלאומית

שר החנוך והתרבות
ז'וקאן אל הנדאני

שר לעניינים סוציאליים
והעבודה
נצפת קאמאל

שר בלי תיק
סעיד אלדגאני

שר החוץ
חאזם נוסייבה

שר הפתוח והבנין
סיף אלדין גילאני

שר הפנים לענייני מונצפליציה
וכפרים

קאסם אל חמאוי

שר העבודה הכללית שה
החקלאות במי"מ
יחיא אלכאטיב

שר הבריאות
אחמד אבו קורה

שר ההסברה
אבד אל חמיד שרף

שר המשפטים
גריס חדאדין

תקנות הביטוח הסוציאלי לפקדי הממשלה ועובדיה¹
מס' 6 לשנת 1966²

(מוצא בהתאם לסעיפים 3 ו-4 מחוק משרד העניינים הסוציאליים
והעבודה מספר (14) לשנת 1956)

תקנה 1 - תקנות אלו ייקראו (תקנות הביטוח הסוציאלי לפקדי
הממשלה ועובדיה לשנת 1966) ויכנסו לתוקף כעבור
חודשיים מיום פרסומן בעתון הרשמי.

תקנה 2 - יהיו למונחים ולמלים הנזכרים בתקנות אלו הפירושים
שניחנו להם כדלהלן, מלבד אם ענין הכתוב מחייב
אחרת :-

הממשלה - ממשלת הממלכה הירדנית ההאשמית וכל
משרד ממשרדיה.

תפקיד - כל אדם, זכר או נקבה, שימונו בהחלטה
מאת הרשות המוסמכת לכך בתפקיד מסווג
או בלתי מסווג והכלול באחד התקנים של
המדינה או באחד התקנים של המשרדים
והמוסדות שתחליט מועצת השרים כי הוראות
חוק זה חלים עליהם.

העובד - כל אדם, זכר או נקבה, שימונה מאת הרשות
המוסמכת לכך במשכורת קבועה שתוכנס
כתקציב הכללי של המדינה ואינו כולל
האנשים שיועסקו על ידי הממשלה מתקציב
הפתוח ומהפקדונות במשכורת חודשית קבועה,
או שכר יומי וכן האנשים המועסקים לפי
חוזים, או הפועלים אשר מקבלים שכר
חדשי או יומי.

---

(1) מתוקן בהתאם לתקנות מספר 116 לשנת 1966 ע.ר. 1953
מיום 1.10.1966.

(2) ע.ר. מספר 1899 מיום 10.2.1966.

החקן - סך הכל המשרות עם הדרגות שהוצמדו להן, או התפקידים והמשכורות שנקבעו להן, שאושרו על פי חוק התקציב או איזה חוק אחר.

השר - ראש השרים לגבי פקידי ועובדי משרד רז הממשלה והמשרדים הקשורים בו; יושב ראש הסינאט או יושב ראש הפרלמנט בעת היעדרו לגבי פקידי ועובדי הפרלמנט; השו הנוגע בדבר פקידי ועובדי משרדו. ליון ראש לשכת הפקידים, לשכת מבקר המדינה, לנציב לשכת השירות ומנהל לשכת הביקורת איזה אדם אחר שמונה בתפקיד שר, יהיו הסמכויות המוענקות לשר בקשר לפקידי ועובדי משרדיהם.

סגן השר - המזכיר הכללי של משרד ראש הממשלה, סגן נציב לשכת השירות, סגן מנהל לשכת הביקורת המנהל או המזכיר הכללי של המשרד, יו"ר בית הנבחרים והפקיד הבכיר ביותר במינס או במשרד, בהעדר סגן השר או אם אין בע משרה כזו או אם אין מנהל או מזכיר כלל באותו משרד.

יורשי הפקיד או העובד - היורשים החוקיים על פי הוראות החוק הש האיסלאמי לגבי הפקידים המוסלמים ועל פ חוקי הירושה שבחוקף אצל העדות האחרות לגבי הפקידים האחרים.

המשכורת - הסכום שנקבע למשרה בתקציב בלי התוספות הועדה - ועדת הקרן.

הקרן - קרן הביטוח הסוציאלי.

תקנה 3 - הוראות תקנות אלו יחולו על :-

א - כל הפקידים האזרחיים והעובדים בשרות הממשלה א מקבלים משכורתם מהתקציב הכללי שהמדינה בהתאם להגדרה שצוינה בסעיף הקודם.

ב - פקיד ועובדי משרד ומוסדות הממשלה או השייכות לה ואשר מועצת השרים תחליט על תחולת הוראות תקנות אלו עליהם.

תקנה 4 - א - "הועדה תורכב מיו"ר, סגן שר העניינים הסוציאליים והעבודה; מחברים קבועים: סגן שר האוצר, סגן נציב לשכת השירות, סגן מנהל לשכת הביקורת, המנהל הכללי של מועצת הפיתוח ומחבר נוסף מהמשרד או המוסד הנוגע בדבר שהוא סגן השר, המנהל או ממלא מקום בזמן העדרם; ישיבות הועדה תהיינה חוקיות באם השתתף בהן היו"ר ושלושה חברים, וההחלטות מתקבלות ברוב רגיל".

ב - תפקיד הועדה יהיה הטיפול בכל נהבקות שחוגשנה לה מאת המינסטריונים, המשרדים והמוסדות שתקנות אלו חלות עליהם ואישור החלטות מתאימות בהתאם להוראותיו.

תקנה 5 - במינסטריון האוצר תיוסד קרן שתיקרא (קרן הביטוח הסוציאלי לפקיד ועובדי הממשלה) מנגנון ניהול ומינהל הקמת המנגנון. ניהולו וניהול חשבונותיו יהיו בהתאם להוראות שר האוצר בנדון. המטרה של יסוד הקרן היא הגשת עזרה כספית דחופה לפקיד או ליורשיו במקרים ובאופן המפורטים להלן: -

1 - במקרה ונפטר פקיד, יודיע סגן השר-מזכיר המינסטריון, מנהל המשרד הנוגע בדבר או מי שבא במקום לועדה והיא תאשר תשלום עזרה כספית דחופה בסך שלוש מאות דינרים ליורשי הפקיד הנפטר מבלי לקחת בחשבון את תקופת שירותו או מצב יורשיו. לאחר מכן תאשר תשלום סכום של עשרים וחמשה דינרים ליורשיו לכל שנה של השתתפות בקרן ויחשב חלק משנה כשנה שלמה, בתנאי שלא יעלה הסכום המשולם בכל המקרים על שמונה מאות דינרים.

2 - במקרה של מחלה מרתקת, תאשר הועדה תשלום סכום של שלוש מאות דינרים בנוסף לעשרים וחמישה דינרים לכל שנה של השתתפות בקרן, ויחשב חלק משנה שלמה, בתנאי שלא יעלה בסכום שאושר לתשלום במקרה זה על שמונה מאות דינרים, בתנאי: -

(1) תוקן לפי תקנות מס' 183 לשנת 1966 ע.ר. מס' 1960
מינה 1.11.66

א - שהמחלה כרונית לפי החלטת ועדה רפואית
מחוזית ומאושרת על ידי ועדה רפואית עלי

ב - ששירותי הפקיד הופסקו על ידי מקום העבו
הנוגע.

ג - שלא יורשה ליורשי הפקיד לדרוש יותר ממה
שאושר תשלומו למוריש המרותק מיד לאחר
פטירתו.

תקנה 6 - אין לשלם את העזרה הכספית מהקרן, במקרים שאוזכרו
בתקנה החמישית מתקנות אלו, אלא כעבור שנים עשר
חודשים מהתקופה שבה נוכחו הסכומים שנקבעו בתקנה
הבא:

תקנה 7 - 1 - על כל חשב של מינסטריון, משרד, או מוסד, שהו
תקנות אלו חלות עליו, לנכות מהמשכורת של כל
או עובד בסוף כל חודש הסכום הבא:-

א - 800 פילס ממשכורת כל פקיד בדרגה שניה
ומעלה.

ב - 600 פילס ממשכורת כל פקיד בדרגות השלישי
והרביעית.

ג - 500 פילס ממשכורת כל פקיד בדרגות החמישי
השישית והשביעית.

ד - 300 פילס ממשכורת כל פקיד בדרגות השמיני
החשיעית והעשירית.

ה - 200 פילס ממשכורת כל פקיד שאינו מדורג,
עובד שאינו נתון להוראות חוק ז
אם משכורתו היא למטה מאחד ועש
דינרים לחודש, אם המשכורת החוד
עולה על הסכום שנזכר, יהיה הני
מהמשכורת בהתאם לשיעור של פקיד
מדורג שמשכורתו שווה בקירוב.

2 - הסכומים המנוכים יופקדו בקרן.

3 - הסכומים המנוכים לא יוחזרו לפקיד או לעובד המשתתף, ולא ישולם לו או ליורשיו פרט לעזרה הכספית שצוינה בתקנה (5) מתקנות אלו.

תקנה 8 - כל הניכויים ממשכורות פקידי ועובדי הממשלה שנוכו לפי תקנות אלו פטורים ממס הכנסה; על שר הכספים להשתמש בסמכותו לשם פטור כספי הקרן בהסתמך על סעיף קטן (ג) מסעיף (8) של חוק מס הכנסה מספר 25 לשנת 1964 או תיקונו.

תקנה 9 - לשכת הביקורת הקיים ביקורת השבונות הקרן.

תקנה 10 - ההסדר דלהלן יחול על כל קרן לעזרה או בטוח, אם זה קשור בעובדי החינוך והתדבנות שנקבע בתקנה (6) מתקנות מחן סעד ליורשי עובדי החינוך והתרבות הנזקקים, מספר 57 לשנת 1960, או אחד מקרנות המינסטריונים או המוסדות השייכות לממשלה, או קרנות שמועצת השרים תחליט את תחולת הוראות תקנות אלו עליהם.

א - החשבים האחראים על הניכויים לקרנות אלו, ימשיכו לנכוח בהתאם לתקנות אלו לתקופה של שנים עשר חודשים מיום תחולתו ותירשם ההכנסה מהניכויים לתקופה בחשבון מיוחד.

ב - אם נוצרה איזו זכות לפקיד על פי תקנות קודמות של קרן לעזרה או בטוח, יחולו עליו הוראותיו לתקופה של השנה הנזכרת בתקנה הקטנה הקודמת.

ג - לאחר סיום השנה שנזכרה קודם, יבוטלו הוראות כל התקנות של קרנות העזרה והבטוח האחרות, ויועברו כל הניכויים שנעשו לפי תקנת משנה (א) מתקנה זאת לקרן שאוזכרה בתקנה (5) מתקנות אלו.

ד - היסול כל היתרות שנצטברו בקרנות לאחר ביצוע הנזכר לעיל, יהא בהתאם למה שתחלוט הממשלה לאחר היועצות עם המינסטריון, המשרד או המוסד הנוגע בקרן.

תקנה 11- בהתחשב בהוראות תקנה (10) מחקנות אלו :-

א - יבוטלו תקנות מספר 57 לשנת 1960, וכן תקנות קרנות העזרה האחרים או הבטוח המיוחד של איז מינסטריון, משרד או מוסד השייך לממשלה.

ב - בהתחשב למה שצוין בתקנת משנה (א) מתקנה זו, יבוטלו הוראות תקנות ירדניות או פלשתינאיות וההוראות שהוצאו על פיהן אשר מנוגדות לתקנות אלו.

תקנה 12- מועצת השרים חוציא, על פי המלצת שר העניינים הסוציאליים והעבודה, שר האוצר, וסגן ראש מועצת הפחות הוראות למטרות הבאות :-

1 - השקעת כספי הקרן והגדלת מקורות מימונה.

2 - הבטחת הכספים הדרושים לשם ביצוע המטרות של הקרן.

3 - ביצוע כל מטרה שצוינה בהוראות תקנות אלו.

חוסיין בן טלאל

12.1.1966

חוק המוסד לטיפול הנוער¹
חוק זמני מס' (70) לשנת 1966

סעיף 1 - החוק הזמני הזה ייקרא (חוק המוסד לטיפול הנוער לשנת 1966) ויכנס לחוקפו החל מהתאריך שייקבע ע"י מועצת השרים בהודעה שתפורסם בעתון הרשמי.

סעיף 2 - למלים הבאות יהיו הפרושים המקבילים כל עוד שאין נוסח הכתוב מחייב פירוש אחר :-

המוסד: המוסד לטיפול הנוער המוקם בהתאם לחוק זה.

הנוער: הנערים והנערות, הבחורים והבחורות.

העיר: עיר "חוסטין הספורטיבית".

הנשיא: ראש הממשלה.

המנהל: המנהל הכללי של המוסד המתמנה בהתאם להוראות החוק הזה.

סעיף 3 - א - בממלכה יוקם מוסד לטיפול הנוער שייקרא (המוסד לטיפול הנוער), שיהא אישיות משפטית עצמאית כספית ומנהלית, היכולה בצורה זו, לחבוע ולהחבוע, והרכוש נכסי דלא נידי ודנידי, ותחזיקם לפי ראות עיניה ותמנה בשמה, בהליכים משפטיים הקשורים בה, או לאיזו מטרה אחרת, את החובע הכללי, או איש אחר אשר תמנה אותו למטרה זו ותשתמש בסמכויות הנזכרות בחוק זה, או בחקנות שיותקנו על פיו.

ב - כדי לבצע את הפקידים המוטלים בהתאם לחוק הזה ובחקנות אשר יוחקנו על פיו, יפעל המוסד בשיתוף פעולה מלא עם המיניסטריונים והמשרדים

---

(1) פורסם בעתון הרשמי מס' 1945 מיום 1.9.1966.

הנוגעים בדבר וכן הגופים האזרחיים המעונייני
בכך לביצוע מטרוחיהם,

סעיף 4 - מרכז המוסד יהיה בעמאן והוא יכול לפתוח סניפים
ויתחיל פעילותו בכל מקום בממלכה ומחוצה לה.

סעיף 5 - א - למוסד יהיה מנגנון מיוחד של פקידים מסווגים
ופקידים בלתי מסווגים ופקידים לפי חוזים,
מתנדבים ומועסקים, ועל פקידים אלו תחולנה
הוראות תקנות השרות האזרחי (מספר 23) לשנת
1966) ושל תקון שיחול בהן בתנאי שהמנהל ישתמ
בסמכויות השר הנוגעות לפקידי המוסד אשר
הוראותיהן נקבעו בתקנות האמורות.

ב - בחירה ומנוי הפקידים הבלתי מסווגים והמועסקי
קביעת תנאי קבלתם לעבודה, פיסורם, קביעת
משכורתם, זכויותיהם ושאר הדברים הקשורים,
בהם יהיו בהתאם לתקנות מיוחדות אשר תתקין
מועצה השרים בהתאם להמלצת המוסד.

סעיף 6 - המוסד ממונה על הספוח וההגנה והכוונת הנוער מבחיו
חינוכיות, ספורטיביות וחברתיות.

סעיף 7 - החל מהפעלת חוק זה יחפוש המוסד את מקום ראשות העי
"אל-חוסין הספורטיבית" באיזו תחיקה קודמת כלשהי,
הרכוש והבעלות של העיר תהא רכוש המוסד והוא יהיה
אחראי על כל התחייבויותיה והעניינים האחרים הקשור
בה.

סעיף 8 - על אף הנאמר באיזה חוק אחר יהא המוסד הכתובה הרשמ
של הנועח הצופים, ביסוסה ועידודה בבחי הספר הממשל
ומוסדות אחרים כלשהם.

סעיף 9 - א - על אף הנאמר באיזה חוק אחר יהא המוסד אחראי על המועדונים הספורטיביים, החברתיים וההשכלתיים, ביסוסם ועדוד הקמתם, הגשת הידע האומנותי שלהם, הרחבה ועיון בתכניותיהם ומעקב בהתנהגותם ופעילותם, מתן רשיונות למועדונים הנ"ל והבתים המיוחדים המשמשים מחסה לנוער אשר יווסדו אחרי הפעלת חוק זה, באם יהיו שייכים למוסדות רשמיים אחזריים או פרטיים, אם למטרת רווח או לא.

ב - תועבר למנהל כל סמכויות שר הסעד והענינים הסוציאליים שנקבעו בחוק האגודות והמוסדות הסוציאליים (מס' 33 לשנת 1966) במה שנוגע למועדונים שנזכרו בסעיף הקודם, בתנאי שהבקשות לרשיון והרישום חוגשנה למנהל באופן ישיר.

סעיף 10 - המוסד ידאג לייסוד מרכזי נוער ומרכזי פעילות חברתית ויפקח עליהם ועל מרכזי הנוער ומרכזי הפעילות החברתית אשר נוסדו על ידי מוסדות רשמיים, אזרחיים או פרטיים.

סעיף 11 - המוסד אחראי על עדוד והרחבת הספורט והרוח הספורטיבית בבתי הספר ומחוצה להם, לנוער ולמבוגרים, ועל השתתפות ועדוד הקמת וציווד המבנים והמגרשים והכנת אומנים מקצועיים למטרה זו וייעזר עם הרשויות הנוגעות בדבר בהמצאת תנאי הבריאות בכל הממלכה.

סעיף 12 - המוסד אחראי על עדוד והרחבת ההשכלה הכללית והתחביבים השונים, החמחמות, מסעות והאמנות וכל פעילות אחרת לנוער ופעילות החלמידיים, שאינה עיונית.

סעיף 13 - ראש הממשלה הוא נשיא המוסד ויפקח על כל פעילויותיו ותיו והוא רשאי להעביר את הסמכויות המוענקות לו בהתאם לחוק זה, כולן או מקצתן לאיזה שר שהוא לפי מינוי שיינתן על ידו בכתב.

סעיף 14 - עפ"י החלטה ממועצת השרים וצוו מלכותי עליון, ימונה מנהל כללי למוסד כפוף לנשיא וקשור לו ויהיה אחראי על בצוע מדיניות כללית למוסד בצור שתבטיח את ביצוע מטרותיו, ועל נהול מנגנוני האדמיניסטרטיביים, הוצאת הכספים בהתאם לתקציב והתקנות הכספיות של המוסד, והוא יחשב כאחראי על בצוע כל העניינים הקשורים במוסד והוא רשאי להעביר בכתב כל סמכות מסמכיותו שהוענקו לו ל חוק זה או התקנות המותקנות על פיו, לכל אחד מהפקידים הבכירים של המוסד במסגרת הסמכויות וההוראות אשר ייקבעו.

סעיף 15 - למוסד טפוח הנוער תהא מועצה מייעצת המורכבת מ

א - נציג משרד החינוך והתרבות.

ב - נציג משרד העניינים הסוציאליים.

ג - נציג שר ההסברה.

ד - נציג שר הפנים.

ה - נציג שר הפנים לענייני עיריות והמועצות הכפריות.

מנהל לשכת ההדרכה של הכוחות המזויינים הירדניים

המנהל הכללי של המוסד יקבל לידי אה המזכירות הכללית למועצה וישמור על התכתבויותיו וניהול הפרוטוקולים של ישיבותיה.

סעיף 16 - תערוך המועצה המייעצת את אסיפותיה בהתאם לצורך, לפי בקשת המנהל, כדי לדון בעניינים המונחים על סדר היום אשר נשלח העחק ממנו לחברים לפני כנוס האסיפה בשבוע. סדר היום יכלול את הבעיות אשר יציג המנהל למועצה או אי אלו בעיות אחרות אשר יציג אותן אחד מחברי המועצה אשר יגישה למנהל לפני כנוס המועצה בשבוע לפחות.

סעיף 17 - המוסד רשאי לגבות בעד השירותים אשר הוא מגיש, מיסים ודמי השתתפות אשר ערכם או שוויים ייקבע בהתאם לתקנות שיתקין בהסכמת מועצת השרים.

סעיף 18 - הרכב מקורות המימון של המוסד הם אלה :-

- 1 - הכספים אשר תייעד אותם הממלשה מהתקציב הכללי לחשבון המוסד והם יועברו לחשבון המוסד מיד לאחר אישור התקציב;
- 2 - הכספים המיועדים לחשבון הפקדונות והרשומים על שם רשות העיר אל-ח'וסיין הספורטיבית" והכנסות העיר;
- 3 - המיסים ודמי ההשתתפות אשר יטיל המוסד בעד השרותים שהוא מגיש בהתאם לחוק הזה או התקנות שיותקנו על פיו;
- 4 - תרומות ומחנות;
- 5 - כל מקורות אחרים שחשכים עליהם מועצת השרים ובהתאם להמלצת המנהל.

סעיף 19 - המנהל יכין הצעת התקציב השנתית של המוסד ויגישה לנשיא לאישור בהתאם לנוהל המקובל.

סעיף 20 - המוסד יהא פטור מבולי הכנסה וכל המיסים, האגרות וההוצאות הכספיות הישירות והעקיפות שהוצאו ע"י משרדי הממשלה, אוצר המדינה, העיריות, לשכות המסחר ומוסדות הצבור האחרים אשר הממשלה מפקחת עליהם, מכל סוג שהוא, לרבות מיסי המכס, הבלו והיבוא, באם היו חלים על כספי המוסד, הכנסותיו, בנייניו או המועדונים אשר ירכוש או ישכור, נכסי דניידי או דלא ניידי וכל פעולותיו.

סעיף 21 - עיריית הבירה, עיריית ירושלים והעיריות האחרות הספקנה למועדוני המוסד, למרכזיהם בבירה וסניפיהם בערים האחרות, את המים הדרושים וחיבורם ללא תמורה.

סעיף 22 - על אף מה שהוזכר בסעיף (14) מחוק זה, ימנה הנשי בהחאם להמלצת המנהל, וועדה מקצועית, בהנהלת המנהל, שתפקח על בצוע הקמת העיר וצידוד ותהיה לוועדה הסמכיות לאשר הוצאת המכרזים, ההסכמים והחוזים הקשורים בעניני העיר עד שהיא תהיה מוכנה לפעול.

סעיף 23 - החל מיום הפעלת חוק זה יוחלפו הביטויים "שר" ו-"מינסטריון העניינים הסוציאליים" בכל מקום שהוזכרו בחוק "הוועדה האולימפית והתאחדויות הספורט הירדנית" מס' (7) לשנת 1961 במלים "מנהל המוסד לספוח הנוער" ו-"ארגון ספוח הנוער" בזה אחר זה.

סעיף 24 - על מועצת השרים, עפ"י המלצה המועצה המייעצת, להתקין התקנות הנחוצות לבצוע מטרת החוק הזה.

סעיף 25 - חוק "העיר אל-חוטין הספורטיבית" מס' 21 לשנת 1962 על תקוניו והתקנות שיצאו על פיו בטלים.

סעיף 26 - ראש הממשלה והשרים כל אחד בתחום סמכותו, אחראים לביצוע הוראות חוק זה.

חוטין בן סלאל

6.8.1966

שר האוצר
עז הדין אלמופתי

שר הפנים ושר המדינה
לענייני ראשות הממשלה
עבד אלוהאב אלמג'אלי

ראש הממשלה ושר ההגנה
וממלא מקום שר החוץ
וצפי אלטל

שר המשפטים
סמעאן דהוד

שר הבריאות
אחמד אבו קאורה

שר החינוך והתרבות
ד'וקאן אלהנדאד

שר הפנים לעניני עיריות
ופנים

קאסם אלכמאוי

שר הענינים הסוציאליים
והעבודה

סאלח ברקאן

שר הכלכלה הלאומית
חאחס אלזועבי

שר התחבורה/שדה תעופה ורכבות
שר התחבורה/מברקה דאר וטלפון
סעיך אלדג'אני

שר המדינה לעניני ראשות
הממשלה

מוחמד טוקאן

שר העבודה הכללית

יחיא אלחטיב

שר ההסברה
עבד אלחמיד אלשרף

שר החקלאות
אסמאעיל חג'אזי

בצוע חוק המוסד לטפוח הנוער⁽¹⁾

מועצת השרים החליטה בישיבה שנערכה בתאריך 24.9.1966,
בהסתמך על סעיף מס' 1 מהחוק הזמני מס' (70) לשנת 1966
(חוק המוסד לטפוח הנוער) להפעיל את החוק הנ"ל החל מתאריך
16.10.1966.

---

(1) פורסם בעתון הרשמי מס' 1954 מתאריך 1.10.1966.

אנו אל-חוסייך הראשון מלך הממלכה
הירדנית ההאשמית, בהתאם לסעיף
(31) מהחוקה ועל פי החלטת הסינאט
והפרלמנט,

הננו מאשרים את החוק הבא ומצווים להוציאו להוספתו
לחוקי המדינה.

חוק מספר (33) לשנת 1966
חוק אגודות הצדקה והמוסדות הסוציאליים⁽¹⁾

שם החוק ותחילת חוקפו

סעיף 1 - חוק זה ייקרא (חוק אגודות הצדקה והמוסדות
הסוציאליים לשנת 1966) ויהיה בחוקף כעבור חודש
מיום פרסומו בעתון הרשמי.

הגדרות

סעיף 2 - יהיו לביטויים ולמונחים הבאים והנזכרים בחוק זה
הפירושים שיועדו להם להלן אלא אם ההקשר הכתוב
מחייב פירוש אחר.

מינסטריון - פירושו מינסטריון העניינים הסוציאליים
והעבודה.

המושל - כולל הממונה על המחוז.

אגודת צדקה - פירושה כל מוסד המורכב משבעה אנשים
או יותר שמטרתו היסודית היא ריכוז
מאמציו לשם הגשת שירות סוציאלי
לתושבים, מבלי להתכוון בפעילותו
ומעשיו להפיק רווח וחלוקתו, השגת
חועלת אישית או הגשמת אלו מטרות.
פוליטיות. ההגדרה אינה כוללת את
האגודות הפוליטיות או האגודות
והגופים שהוקמו לפי חוק מיוחד.

(1) פורסם בעתון הרשמי מס' 1927 מיום 11.6.66.

מוסד סוציאלי - פירושו כל מוסד המורכב משבעה אנשים או יותר המגיש שירותים סוציאליים, אם השירותים האלה הם שירותי חינוך, חרבות, הכשרה, צדקה או אומנות. הגדרה זו כוללת את המרכזים הסוציאליים, להקוח אומנותיות, התיאטרונים, הקונסרבטוריונים ומוסדות התרבות הפרטיים שמטרותיהם שירות הציבור מבלי להפיק ריווח וחלוקתו, השגת תועלת אישית או הגשמת מטרות פוליטיות; יוצא מכלל זה האגודות והמוסדות הדתיים, העדתיים, המשפחתיים, השבטיים וכך התאחדות המועדונים או האגודות המקצועיות.

פירושו - איזה אגודת צדקה או מוסד סוציאלי שנוסדו על ידי מיזוג שתי אגודות צדקה או שני מוסדות סוציאליים או יותר מאגודות הצדקה או המוסדות הסוציאליים הרשומים בהתאם להוראות חוק זה.

האגודה
המאוחדת או
המוסד
הסוציאלי
המאוחד

פירושה איזה אגודת צדקה שנוסדה על ידי מיזוג שלושה או יותר אגודות צדקה הרשומות בהתאם להוראות חוק זה בתחום מחוז אחד, בתנאי שאגודות הצדקה הממוזגות בהתאחדות ישמרו כל אחת על אישיותה המשפטית. המטרה העיקרית של ההתאחדות היא ארגון פעולות ההתנדבות בין אגודות הצדקה הממוזגות בה, חיזוקן והמרצתן, והעלאת החודעה הסוציאלית לשם יסוד אגודות צדקה אחרות במחוז.

התאחדות
המחוזית
לאגודות

ההתאחדות הכללית לאגודות הצדקה

- פירושה הגוף הציבורי המייצג את קבוצת ההתאחדויות המחוזיות במדינה ומטרתה העיקרית ארגון המאמצים של ההתאחדויות המחוזיות החברות בה, והעלאת רמת השירות הסוציאלי במדינה והשתתפות בדרג ארצי בתכנון הסוציאלי.

ההתאחדות הספיציפית פירושה

- אלו שלוש אגודות צדקה או מוסדות סוציאליים או יותר מאגודות הצדקה או המוסדות הסוציאליים המקומיים המהווים ביניהם התאחדות ספיציפית, בתנאי שיהיו השירותים המוגשים על ידם דומות. המטרה היסודית של ההתאחדות הספיציפית היא ארגון המאמצים, איחוד השירותים והעלאת התודעה הסוציאלי.

תקנות היסוד

- כוללת התקנות הפנימיות של אגודת הצדקה, המוסד הסוציאלי או ההתאחדות

אגודה נכרית

- פירושה כל מוסד סוציאלי או אגודת צדקה שמרכזה הראשי הוא מחוץ לתחום המדינה או שיותר מחצי חברי גוף הנהלתו אינם ירדניים.

שירות סוציאלי

- פירושו למטרת חוק זה איזה שירות או פעילות הנעשים בהתנדבות ומרצון העשוי לשפר את רמת החושבים בחברה מבחינה מטריאלית, חינוכית, תרבותית, בריאותית, גופנית, רוחנית, סוציאלי או אמנותית.

מוסדות הדת ומוסדות הנזירים

סעיף 3 - הוראות סעיף (21) מחוק זה יחולו על מוסדות הדת ומוסדות הנזירים הנמצאים במדינה.

אישיות המשפטית

ע"פ 4 - לאחר רישום אגודת הצדקה או המוסד הסוציאלי בהתאם להוראות חוק זה, יהיה לו אישיות משפטית חוקית מוכרת הזכאית לתבוע ולהתבע ולעשות איזה פעולה אחרת המורשית לעשותה על-פי תקנותיה היסודיות.

סוד אגודות הצדקה והמוסדות הסוציאליים

וע"פ 5 - אסור לייסד אגודות צדקה או מוסדות סוציאליים אלא לפי אישור בכתב מאת השר על-פי הוראות חוק זה.

תקנות היסוד של אגודות הצדקה, המוסדות הסוציאליים וההתאחדויות.

טע"פ 6 - 1 - על כל אגודת צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות, להגיש בקשה למינסטריון לשם רישום בצירוף תקנות היסוד שיכללו את הפרטים הבאים :-

א - שם אגודת הצדקה, המוסד הסוציאלי או ההתאחדות וכחובות המשרד הראשי והסניפים.

ב - שמות החברים המייסדים, משלוח ידיהם, גיליהם, ומקום מגוריהם בתנאי שלא יהיה גיל כל אחד מהם למטקן מאחת ועשרים שנה.

ג - המטרות העיקריות שלשמן נוסדו בצורה מפורטת וברורה, ואלו מטרות אחרות משתדלים אגודת הצדקה, המוסד הסוציאלי, או ההתאחדות לבצען בהתאם להוראות חוק זה.

ד - הנאי החברות, דמי חבר וכיצד מתבטלת
החברות.

ה - כיצד ייבחר הגוף המנהל שינהל פעולות
האגודה, המוסד הסוציאלי או ההתאחדות
ויפקח על עניניו ותפקידיו.

ו - איך תתכנס האסיפה הכללית.

ז - איך לפקח ולנהל הענינים הכספיים של
אגודת הצדקה, המוסד הסוציאלי או
ההתאחדות.

ח - איך תפורק אגודת הצדקה, המוסד
הסוציאלי או ההתאחדות.

ט - איך להשתמש בכספי אגודת הצדקה,
המוסד הסוציאלי או ההתאחדות בעת
הפירוק בתנאי שלא יסטה שימוש זה
ממטרות אגודת הצדקה, המוסד הסוציאלי
או ההתאחדות, ושכספים אלו יוצאו
בתחום המדינה. במידה ונבצר מלבצע
את הוראות תקנות אגודת הצדקה, המוסד
הסוציאלי או ההתאחדות בנדון זה,
השר יחליט איך להשתמש בכספים אלו
לאחר היוועצות בהתאחדות הכללית של
אגודות הצדקה וההתאחדות המחוזית,
או ההתאחדות המסונפת של המוסדות
הסוציאליים באם נמצאת.

2- לפני רישום אגודת הצדקה, המוסד
הסוציאלי או ההתאחדות יוועץ השר עם
המושל שיחווה את דעתו בענין תוך
תקופה מקסימלית של שלושים יום.

בקשות רישום

סעיף 7 - 1 - בקשה לרישום אגודת צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות חובש לשר באמצעות משרד העניינים הסוציאליים והעבודה במחוז, ויצורפו לבקשה חמשה עותקים מתקנות היסוד של אגודת הצדקה, המוסד הסוציאלי או ההתאחדות המבקשים להרשם.

2 - על האחראי במשרד העניינים הסוציאליים והעבודה במחוז מוטל להגיש את בקשת הרישום לשר תוך 30 מיום מיום קבלתה עם המלצותיו והערותיו, לאחר היוועצות עם ההתאחדות המחוזית או ההתאחדות הספיציפית במידה ונמצאת, והשר יחליט לפי ראות עיניו.

3 - החלטת השר על אישור בקשת הרישום או אי אושרה צריכה להתקבל תוך שלושה חודשים מיום קבלת הבקשה.

האגודה המאוחדת או המוסד הסוציאלי המאוחד

סעיף 8 - שתי אגודות צדקה או שני מוסדות סוציאליים רשומים או יותר רשאים להתמזג ולהתאחד יחד בתנאי :-

א - שיותר משני שלישים מכלל חברי אגודת הצדקה או המוסד הסוציאלי שיש להם זכות ההצבעה הצביעו בעד המיזוג.

ב - שהמיזוג לא יקפח זכות איזה נושה מנושי אגודות הצדקה או המוסדות הסוציאליים הממוזגים.

התאחדות אגודות הצדקה, המוסדות הסוציאליים או ההתאחדות
המסונפת.

סעיף 9 - 1 - שלוש אגודות צדקה, או שלושה מוסדות
סוציאליים רשומים רשאים ליצור ביניהם
התאחדות מחוזית או התאחדות ספיציפית
בתנאי :-

א - לא תיווצר ההתאחדות אלא לאחר שהבציעו
עליה רוב כלל חברי אגודת הצדקה או
המוסד הסוציאלי שיש להם זכות הצבעה.

ב - במידה ויותר מחצי אגודות הצדקה או
המוסדות הסוציאליים הרשומים במחוז
פלוני התאחדו בהתאחדות מחוזית, חייבי
כל אגודות הצדקה או המוסדות הסוציאליים
הרשומים באותו מחוז להצטרף אל ההתאחדות
לאחר קבלת הודעה בכתב מאת השר או מאת
ההתאחדות המתוזית, ויחשבו אגודת
הצדקה או המוסד הסוציאלי לאחר קבלת
ההודעה כמצטרפים להתאחדות ויבוצעו
הוראות תקנות היסוד של ההתאחדות ביחס
לחברותם.

2 - אסור לאיזה אגודת צדקה, מוסד סוציאלי,
התאחדות של אגודות צדקה או של מוסדות
סוציאליים או התאחדויות רשומות להיות
חבר או להצטרף לאיזה אגודה, מוסד, מועדון
שמקומותיהם מחוץ לתחום המדינה, לפני קבלת
המלצה מאת ההתאחדות הכללית של אגודות
הצדקה ורשיון מאת השר, מאושר על ידי
מועצת השרים.

3 - אסור ליסד יותר מהתאחדות מחוזית או ספיציפית
אחד לאגודות הצדקה או המוסדות הסוציאליים
הרשומים במחוז אחד.

בצוע הוראות הסעיפים הששי והשביעי

סעיף 10 - הוראות הסעיפים הששי והשביעי מחוק זה יחולו על אגודות הצדקה המאוחדות, המוסדות הסוציאליים המאוחדים וההתאחדויות לסוגיהן בשים לב לבא :-

1 - בקשה לרישום, תיחתם על ידי יושבי ראש אגודות הצדקה המאוחדות, ההתאחדויות או המוסדות הסוציאליים או על ידי מזכיריהם והיא תכלול :-

א - שם כל אגודת צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות, ושם אגודת הצדקה המאוחדת, המוסד המאוחד או ההתאחדויות לסוגיהן.

ב - מספר החברים שיש להם זכות הצבעה בכל אגודת צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות של אגודות צדקה, מוסדות סוציאליים או התאחדות עיקרית ותוצאות ההצבעה לכל אחד מהם.

ג - הסידורים שנעשו אודות הנכסים שהיו ברשותם.

2 - השר רשאי לרשום את אגודת הצדקה המאוחדת, המוסד הסוציאלי המאוחד או ההתאחדויות לסוגיהן באם השתכנע שהוראות הסעיפים השמיני והחשיעי בוצעו.

תעודת רישום

סעיף 11 - 1 - בעת הרישום, תוענק לכל אגודת צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות תעודת רישום חתומה על ידי השר עם עותק מאושר מתקנות היסוד. הרישום יפורסם בלי חשלוש בעתון הרשמי.

2 - תעודת רישום חתומה על ידי השר בחתימתו ובחותמו יראו אותה כראיה חוקית כי אגודת הצדקה, המוסד הסוציאלי או ההתאחדות רשומים כמקובל אלא אם כן הוכח שהרישום בוטל.

הרישום

סעיף 12 - אם עברו שלושה חודשים מאז הגשת הבקשה אל המיניסטריון מבלי שיקבלו מגישי הבקשה הודעה על התוצאה דרישה להוספת פרטים או מציאת ליקויים חוקיים בבקשה או בחקנות המוגשות, הזכות בידיהם לפעול כאילו אגודת הצדקה, המוסד הסוציאלי או ההתאחדות נרשמו כמקובל.

ספר רשום אגודות הצדקה, המוסדות הסוציאליים וההתאחדויות לסוגיהן.

סעיף 13 - השר או הפקיד שהוסמך על ידו למטרה זו, ישמור ספר לכל אגודות הצדקה, המוסדות הסוציאליים וההתאחדויות הרשומים שבו יירשמו שמוחיהם, מקומות פעולותיהם, מטרותיהם ואלו פרטים אחרים שהשר יראה אותם לנחוץ.

פיקוח על אגודות הצדקה, המוסדות הסוציאליים וההתאחדויות לסוגיהן.

סעיף 14 - הקשר בין המינסטריון לבין אגודות הצדקה, המוסדות הסוציאליים וההתאחדויות לסוגיהן יהיה מבוסס על עזרה הדדית ושותפות להבטחת השירותים הסוציאליים והעלאת רמתם. השר או איזה פקיד שהוסמך על ידו רשאים לבקר במקומו איזו אגודת צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות ולבדוק את פספריו ומסמכיו על מנת להיוכח כי כספו מוצא למטרות שיועדו לו, ולאמת באופן כולל כי הוא מבצע את פעולותיו בהתאם לדרישות חוק זה והוא נוהג בהתאם למטרות שאושרו לו.

הספרים והדו"חות השנתיים

סעיף 15 - כל גוף מנהל של איזו אגודת צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות חייב :-

1 - לשמור על התכתבויותיו במשרד הראשי ובסניפים, בתיקים ובספרים חקיינים שירשמו בהם כסדרם את הפרטים הבאים :-

א - תקנות היסוד ושמות חברי הגוף המנהל
בכל מחזור בחירות ותאריך בחירתם.

ב - שמות כל החברים, זהותם, גילם ותאריך
הצטרפותם.

ג - פרטיכלים משיבות האסיפה הכללית
לפי הסדר.

ד - פרטיכלים משיבות הגוף המנהל לפי
הסדר.

ה - חשבון ההכנסות וההוצאות בצורה מפורטת.

ו - הנכסים וההתחייבויות.

2 - להודיע לשר, באמצעות משרד העניינים הסוציאליים
והעבודה הנמצא באיזור פעולתו בכל שינוי
או חקון בכחובת, בתקנות, בהרכב הגוף המנהל
(כולו או מקצתו) בתנאי :-

א - כל תקון או שינוי בתקנות לא יהיה בר
חוקף אלא לאחר אישור השר בכתב ולאחר
היוועצות עם ההתאחדות הנוגעת בדבר.

ב - כל שינוי בהרכב הגוף המנהל כולו או
מקצתו לא יהיה בר-חוקף אלא לאחר אישור
השר בכתב ולאחר היוועצות עם המושל או
הממונה על המחוז.

3 - על כל אגודת צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות
להגיש לשר באמצעות משרד העניינים הסוציאליים
והעבודה הנמצא באיזור פעולתו, דו"ח שנתי

בשני עותקים, שבו יפורטו פעולותיו,
סכום הכספים שהוצאו לבצוע מטרותיו,
מקורות הכנסותיו ואלו פרטים אחרים
שידרשו לפי הטופס שייקבע על ידי
המינסטריון. עותק מדו"ח זה ישלח
להתאחדות הנוגעת בדבר.

4. כל אגודת צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות
חייב לקבל תעודה מרואה-חשבון מוסמך שבדק
את חשבונותיו (כולל חשבונות הסניפים) פע
אחה לשנה לפחות, אך אגודת צדקה, מוסד
סוציאלי או התאחדות, שתקציבו אינו עולה
על חמש מאות דינרים רשאי לבקש מאת השר
לשגר את אחד הפקידים לשם בדיקת חשבונותי
ולחת את התעודה המבוקשת ללא תשלום. בש
המקרים הללו חייבת אגודת הצדקה, המוסד
הסוציאלי או ההתאחדות לשלוח לשר בשני
עותקים תעודה כזו מאושרת ועוד עותק אחד
להתאחדות הנוגעת בדבר תוך חודש ימים
מיום הוצאתה.

פירוק

סעיף 16 - 1 - השר רשאי לאחר היוועצות עם ההתאחדות
הנוגעת בדבר, לצוות על פירוק כל אגודת
צדקה, מוסד סוציאלי או התאחדות, באם
השתכנע כי עבר על :-

א - תקנות היסוד; או

ב - לא השיג את המטרות שצויינו בתקנותיו,
הפסיק פעולותיו תקופה של ששה חודשים,
או הזניח את קיומן; או

ג - סרב להחיר לאחראים להיות נוכחים
בישיבותיו, לבקר משרדיו, ספריו
ומסמכיו.

ד - השתמש בכספים בצורה שונה ממה שנקבע
לו; או

ה - הגיש למשרדים הרשמיים הנוגעים רשימות
לא נכונות; או

ו - עבר באופן כולל על איזה הוראה מהוראות
חוק זה; או

ז - שני שלישים מחברי האסיפה הכללית
שיש להם זכות הצבעה הצביעו על כך.

2 - על השר מוטל להודיע בכתב לאגודת הצדקה,
המוסד הסוציאלי או ההתאחדות, נשוא המחקר,
לפני הפירוק בהודש לפחות בתנאי שיוודע
להתאחדות הנוגעת על כך.

3 - צו הפירוק יישלח לאגודת הצדקה, המוסד
הסוציאלי או ההתאחדות באמצעות המושל.

4 - בעת קבלת צו הפירוק על ידי אגודת הצדקה,
המוסד הסוציאלי או ההתאחדות עליו להפסיק
את כל פעולותיו מיום קבלת ההודעה.

בהירת הגוף המנהל

סעיף 17 - אגודת הצדקה, המוסד הסוציאלי או ההתאחדות
חודיע למינסטריון הענינים הסוציאליים והעבודה
לפני יום בהירת גוף להנהלתו בחמשה עשר ימים
לפחות. נהשר ישגר פקיד או יותר להופיע באסיפה
כדי להיווכח באם הבהירות הן בהתאם לתקנות
היסוד.

סעיף 18 - השר ימנה על פי החלטת גוף מנהל זמני לאגודת הצדקה או המוסד הסוציאלי שיהיו לו כל הסמכויות המוענקות לגוף מנהל על פי תקנות היסוד, בתנאי שהתאחדות שנמנה בה יוצג בו ובמקרים הבאים :-

א - אם מספר חברי גוף ההנהלה אינו מספיק לעריכת אסיפה שיש בה מנין חוקי, כחוצאה מהתפטרות, פטירה, או היעדרות משלוש ישיבות רצופות ללא נימק מחקבל, יהיה בלתי אפשרי להשלים את מספר החברים על פי הוראות תקנות היסוד.

ב - אם הגוף המנהל הפר איזו הוראה מהוראות חוק זה או הוראות תקנות היסוד הקשורות בחדוש בחירת חבריו, הזמנת האסיפה הכללית לישיבה, קבלת חברים חדשים, תשלום דמי חבר ולא הספיק הגוף המנהל להסיר את גורמי ההפרה תוך חודש ימים מיום התראת השר בכתב. על הגוף המנהל וזמני להזמין את האסיפה הכללית לישיבה תוך ששים יום מיום הקמתו ועליו להניח לפניו דו"ח מפורט על מצב אגודת הצדקה או המוסד הסוציאלי. האסיפה הכללית תבחר בישיבה זו גוף מנהל חדש.

אגודות ומוסדות נכריים המקיימים שירותים סוציאליים במדינה

סעיף 19 - גופים, מוסדות סוציאליים ואגודות נכריים שנוסדו מחוץ למדינה ואשר מקיימים שירותים סוציאליים, כגון: צדקה, חינוך, ספורט, דת, רפואה, רשאים לייסד סניף או יוחר במדינה לשם מתן שירותים סוציאליים בחינם או חמורת אגרה שתוגדל על ידי המיניסטרוון לפי אישור השר, ובהתאם לתנאים שיקבע, בתנאי שבקשת ההרשאה שתוגש חכלול את הפרטים הבאים :-

א - שם האגודה האורגנילי, מרכזה העיקרי, ומקומות סניפיה.

ב - כתובות ושמות חברי הגוף המנהל במרכז העיקר

ג - מטרת האגודה העיקריות בפרוט.

ד - שמות האחראים על סניף או סניפי האגודה במדינה ונחיתותם.

ה - מטרת סניף או סניפי האגודה או המוסדות הסוציאליים הקיימים או המתכוונים להקים במדינה והמפעלים השייכים להם.

ו - איך ישתמשו בכספים ובנכסים השייכים לסניף או לסניפי האגודה או המוסד במדינה בעת הפרישה או פרוק עסקיו במדינה, בתנאי שלא יסטה השימוש מהמטרות שנקבעו על ידי הנדבנים ששילמו את כספיהם לשם השגת מטרת אלו ושהכספים יוצאו בתחום המדינה. על האחראים בכל סניף או סניפים של האגודה או המוסד יהיה מוטל :

1 - להודיע לשר על כל שינוי בפרטים הנזכרים לעיל בסעיף זה תוך חודש ימים מיום השינוי.

2 - לקבל אישור השר בכתב על כל שינוי שאוזכר בסעיף קטן (ה) מסעיף זה. השינוי לא יהיה בר חוקף לפני קבלת אישור זה.

3 - השר רשאי, באישור מועצת השרים, לטרב להרשות לאיזה מוסד או אגודה נכריה מלפעול במדינה או יטיל עליו אלו תנאים שיראה אותם לנכונים או שיחקן את התנאים הקודמים או שיבטל את רשיונו.

4 - השר, או כל פקיד שישוגר למטרה זו על ידו רשאים להכנס לכל מקום של איזה מוסד או אגודה נכריים ולבדוק את ספריו על-מנת להיווכח שכספו מוצא למטרות שנקבעו לו ולאמת באופן כולל שהוא מקיים דרישות חוק זה ונוהג בהתאם למטרות שנקבעו לו.

5 - על הגוף המנהל של האגודה או המוסד או כל הסניפים האחרים שלו במדינה :-

א - לשמור את התכתבולותיו בצורה סדירה ובספרים לשם רשום :-

1 - פרטיכלים משיבות הגוף המנהל.

2 - חשבון הכנסותיו והוצאותיו במפורט.

3 - כל נכסיו.

ב - להגיש לשר באמצעות משרד הענינים הסוציאליים והעבודה הנמצא באיזור פעולתו דו"ח שנתי בשני עותקים (לפי הטופס שייקבע על-ידי המינסטריון) שבו יפורטו פעולותיו, סכום הכספים שהוצאו לבצוע מטרותיו, מקורות הכנסותיו ואלו פרטים אחרים שהשר ידרשם או שהאגודה או המוסד הסוציאלי יחפוץ בהגשתם למינסטריון.

ג - להשיג תעודה מרואה-חשבון מוסמן שבדק חשבונות האגודה או המוסד וכל סניף מסניפיו פעם בשנה לפחות. האגודה חשלה לשר באמצעות משרד הענינים הסוציאליים והעבודה במחוז עותק מאושר מתעודה זו תוך חודש ימים מיום הוצאתה.

6 - במידה והשירות הסוציאלי המוגש על-ידי האגודה או המוסד הסוציאלי הנכרי במדינה אינו ניתן בחינם ואם אגרתו עולה על עשרה אחוז מהיצאות המשתנות, עליו להיות כפוף לכל פרט שבסעיף זה בתנאי ששר החנוך והתרבות יבוא במקום שר הענינים הסוציאליים והעבודה במידה והשירות הוא חינולי, ושר הבריאות יבוא במקום שר הענינים הסוציאליים והעבודה במידה והשירות הוא בריאותי.

7 - אם היה לסניף האגודה או המוסד הסוציאלי הנכרי אשר מקיים או רוצה לקיים שירותים סוציאליים במדינה מטרות אחרות מלבד השירותים האלה, ואם היו השירותים דתיים או חנוכיים או אחרים, על הסניף לקבל רשיון לקיים מטרות אלו מהרשויות המוסמכות לפני שיגיש בקשה לרשמו על-פי הוראות חוק זה.

המוסדות הדתיים ומוסדות הנזירים הקיימים במדינה

סעיף 20 - למוסדות הדתיים ומוסדות הנזירים הקיימים במדינה הזכות לקיים שירותים סוציאליים שמטרתם טובת כלל הנזקקים, מבלי לשאוף לריוח מטריאלי וחלוקתו, או נגיעה באמונה, ומבלי לגבות שום אגרה מהמוטבים שיעלה על עשירית היציאות המשתנות בתנאי -

1 - קבלת אישור השר על קיום שירותים אלה, ניהולם וכפיפותם לפיקוח המינסטריין. קיום ההשגחה הוא לשם הבטחת הפיקוח, ולשם ניהול שירותים אלה בצורה שישיגו את מטרתם ואת טובת הכלל. הפיקוח יצמצם על המוסדאו השירות הסוציאלי המקוים מבלי שישתרע על המוסד הדתי או מוסד הנזירים שממנו נובע השירות.

2 - קבלת אישור השר על כל שינוי שיחול על השירותים האלה, ולא יהיה השינוי בר-חוקף אלא לאחר קבלת אישור זה. פעולות הצדקה והשירותים הסוציאליים שיכללו בסעיף זה הם הקמת בית מחסה, מוסד חינוכי או חרבותי חינום לנצרכים, מרכז סוציאלי לעניים, חלוקת קצבנות כספיות או בסחורות בצורה סדירה, ריפוי חינום או טפול רפואי מסודר חינום וכו'. לטובת הכלל ולשם השגת המטרות הנשאפות מפקוח זה, יהיו לשר הנוגע אותן הסמכויות שהוענקו לשר הענינים הסוציאליים והעבודה בהתחשב בסוג השירות אם זה חנוכי או בריאותי, בקשר לראשון יהיה בעל הסמכויות שר החנוך והתרבות ובקשר לשני יהיה שר הבריאות. אם השירות הסוציאלי שמטרתו טובת הכלל, אינו שואף לריוח, אך אינו

מוגש לנצרכים חינום, והאגרה הנגבית עבורו
עולה על עשירית היציאות המשתנות, יש לקבל
עבורו רשיון מאת השר הנוגע. במידה וקיימת
הפרה להוראות סעיף זה, יפנה השר המוסמך את
חשומת לב המוסד הדתי או מוסד הנזירים לכך,
לשם הסרת ההפרה תוך תקופה מספקת ומתקבלת
שאינה עולה על חודש אחד. במידה והמוסד הדתי
או מוסד הנזירים אינו פועל על-פי ההפנייה
הנזכרת לעיל יגיש השר המוסמך את הענין
למועצת השרים לשם קבלת ההחלטה שיראה אותה
לנכונה.

התקנת תקנות

סעיף 21 - מועצת השרים, באישור המלך, רשאית להתקין תקנות
לשם בצוע מטרות חוק זה, ויחשבו כל התקנות
שהוצאו לפני בצוע חוק זה, בר-תוקף כאילו הוצאו
לפיו, עד להוצאת תקנות אחרות שיתקנו או שיבטלו
אותן.

בטולים

סעיף 22 - א - חוק האגודות והמוסדות הסוציאליים מספר (7)
לשנת 1965 יבוטל.

ב - חוק אגודות הצדקה מספר (12) לשנת 1956
יבוטל.

ג - חוק האגודות לשנת 1936 יבוטל.

עונשין

סעיף 23 - מי שהפר בעצמו או יחד עם איזה אדם או אנשים
אחרים איזו הוראה מהוראות הסעיפים האמורים
לעיל דינו, לאחר שיצא חייב בדין, קנס שאינו

עולה על חמישים דינרים או מאסר לתקופה שאינה
עולה על שלושה חודשים או שני העונשים יחד.

ב צ ו ע

סעיף 24 - ראש השרים ושרי המשפטים, הפנים, העניינים
הסוציאליים והעבודה, החינוך והתרבות, הבריאות
אחראיים - כל אחד במה שנוגע לו - על בצוע
הוראות חוק זה.

אל חוסיין בן סלאל

שר המשפטים

סמעאן דוד

שר הפנים

עבדול והאב אל מג'אלי

שר החנוך והתרבות

ד'וקאן אל-הנדאני

ראש השרים

וצפי אל-תל

שר העניינים הסוציאליים
והעבודה

צלאח ברקאן

בא-כח שר הבריאות

צלאח ברקאן

חוק המס לשירותים סוציאליים⁽¹⁾

אנו חוסיין הראשון מלך הממלכה
הירדנית ההאשמית, בהתאם לסעיף
(31) מהקונסטיטוציה, ועל פי
החלטות הסינאט ובית הנבחרים,
אישרנו את החוק להלן והננו
מצווים על הוצאתו והוספתו לחוקי
הממלכה:

חוק המס לשירותים סוציאליים

(חוק מספר (89) לשנת 1953)

סעיף 1 - חוק זה ייקרא (חוק המס לשירותים סוציאליים לשנת
1953) ויהיה בחוקף החל מ-1.4.1954.

סעיף 2 - המס לשירותים סוציאליים יוטל על כל החייבים
בחשולם המסים והאגרות בשיעורם הרשומים על פי
הוראות חוק זה, החל מחודש אפריל 1954.

סעיף 3 - המס לשירותים סוציאליים שייקבע לכל החייבים
בחשולם המסים והאגרות בשיעורים הרשומים על ידם
להלן, ייגבה במזומן, ויירשם כהכנסה של האוצר: -

א - מס על כמות המקנה: 5 פלסים לכל ראש צאן
אנו עד 20 פלסים לכל ראש גמל או בקר.

ב - מס קרקע ומס מאוחד: 5% (חמשה אחוז) מסכום
המס המגיע בהתאם להוראות חוק מס קרקע וחוק
המס המאוחד שבחוקף.

ג - בוטל-לפי חוק מס¹ 15 לשנת 1966 (ע.ר. 1926
מיום 5.6.66).

---

(1) חוק זה פורסם ב-ע.ר. מס¹ 1164 מיום 15.12.1953. הסעיף פי
(2) ו-(3) חוקנו על פי חוק מספר 15 לשנת 1954 שפורסם
ב-ע.ר. מספר 1182 מיום 16.5.1954.

1 - מט הכנסה: קטן מספרים של המס הכנסה החדש. המס
בהתאם לחוק מס הכנסה שבתוקף החוק לחל משנת המס
המתחילה ביום הראשון לחודש אפריל שנת 1954.

סעיף 4 - מס זה יוצא, בהתאם לחקציב, על המס המקבילים
הבאים :-

- א - פעולות צדקה.
- ב - עזרה למסגדים, להוראה ושיעורים דתיים המס
להדרכה ולכנסיות.

ג - הפצת החינוך וההשכלה.

החוק

ד - בתי זקנים.

ה - הקמת בתי יתומים ובתי נוער עבריים.

ו - כל מפעל אחר מסוג זה שהחליט עליו מועצת
השרים.

החוק - חוק
(1)

ז (1) כל הפקידים והעובדים במחלקת המס הקשורה בבצור
הוראות סעיף קטן (ב) מהסעיף הרביעי לחוק
העיקרי, ואשר מקבלים את משכורתם על סמך
הדרגות שנקבעו לפקידים המשתוגרים, לא ייחשבו
ככפופים לפנסיה, ומי שגמר השלמת השנות שירות,
ישולם לו מענק בשיעור של אחד לשנים עשר
מסך הכל המשכורת שיקבל לכל שנה משנות שירותו
במקרה של התפטרותו, או סיום שירותו, החוק
שלא חויב בפשע כחוצאה מביצוע עבודתו הרשמית.

סעיף 5 - מועצת השרים תוציא באישור המלך, תקנות לשם ביצוע
הוראות חוק זה לגבי כל פרט שנפגל בסעיפים ואח
האמצעים לגביית מס זה.

ס - ס

סעיף 6 - חוק הטלת מס צדקה מספר 35 לשנת 1944 והתקנות
שהוצאו על פיו בטלים.

(1) סעיף זה הוסף על פי חוק מספר 18 לשנת 1956 שפורסם
ב-ע.ר. מספר 1267 מיום 1.4.1956.

החוק - חוק
(2) - (3)
ס - ע.ר.

טעיף 7 - ראש השרים ושר האוצר אחראים לביצוע הוראות חוק
דה.

חוקיין בן טלאל

8.12.1953

ראש השרים
פאודי אלמולקי

ממלא מקום שר האוצר
הזאע אל - מג'אלי

תקנות המס לשירותים הסוציאליים

אנו חוזייין בן סלאל מלך הממלכה
הירדנית ההאשמית, בהתאם לסעיף
החמישי, מחוק המס לשירותים
סוציאליים (חוק מספר 89 לשנת
1953) ובהתאם להחלטת מועצת
השרים בתאריך 7.4.1954.

הננו מאשרים את התקנות הבאות ואנו מצווים בהוצאתן
והוספתן לתקנות המדינה:

תקנות המס לשירותים סוציאליים¹

תקנות מספר (1) לשנת 1954

(הוצאו לפי סעיף החמישי לחוק המס לשירותים הסוציאליים
מספר (89) לשנת 1953 לשם ביצוע הוראות סעיף קטן (ב)
מהסעיף הרביעי לחוק).

תקנה 1 - תקנות אלו ייקראו (תקנות המס לשירותים סוציאליים
מספר (1) לשנת 1954 ויכנסו לחוקף בתאריך 1.4.1954

תקנה 2 - מינסטריון העניינים הסוציאליים יבצע את הוראת
הסעיפים הקטנים (א, ג, ד, ה) מהסעיף הרביעי
לחוק הנזכר וכל מפעל אחר מסוג זה שתחליט עליו
מועצת השרים.

תקנה 3 - א - תיווסד מועצה שתיקרא (מועצה לניהול העניינים
המוסלמיים), וחורכב מראש השופטים או ממלא
מקומו כיושב ראש, ושלושה חברים שימונו
ותבוטל כהונתם על פי המלצת ראש השופטים.

---

(1) פורסמו בעתון רשמי מס' 1179 מיום 17.4.54.

והחלטת מועצת השרים. מועצה זו חבצה את
הוראות סעיף קטן (ב) מהסעיף הרביעי מהחוק
הנזכר. פרט למה שקשור בכנסיות - כמו כן
תנהל את המכון למדעי האיסלם.

ב - חיוסד קרן מיוחדת שתיקרא (קרן לענינים
האיסלאמיים) וירשם לזכותה, לפי אישור מועצת
השרים, כל מה שהוקצב לפי חוק החקציב למטרה
זו.

חקנה 4 - מינסטריון הענינים הסוציאליים יבצע את הקשור
בכנסיות בהתאם לסעיף קטן (ב) מהסעיף הרביעי
מחוק זה לאחר התייעצות עם ראשי העדות הדתיות.

החקנות 5-10 - בוטלו לפי חוק מס' 26 משנת 1966 (ע.ר.
1926 מיום 5.6.1966).

הקנה 11⁽¹⁾ למועצת הענינים האיסלאמיים תהיינה כל הסמכויות
שהיו מוקנות למועצת הצדקה על פי סעיף קטן (ב)
מסעיף 94 - 5 של חקנות הטלת הצדקה מספר (1) לשנת
1945, באותה מידה הדרושה לשם ביצוע הפעולות
שהושארו על ידי מועצת הצדקה.

8.4.1958

חוסייין בן סלא

- 12 חתימות של שרים -

---

(1) הקנה זו הוספה על פי חקנות מספר (3) לשנת 1954 שפורסם
בע.ר. מספר 1196 מיום 16.9.1954.

תקנות לקביעת וגביית המס לשירותים סוציאליים

אנו חוסיין הראשון מלך הממלכה הירדנית
ההאשמית בהתאם לסעיף החמישי מחוק המס
לשירותים סוציאליים (החוק מספר 89 לשנת
1953), ועל פי החלטת ראש המיניסטרים
מיום 28.8.1954, הננו מצווים בהתקנת
התקנות הבאות :-

תקנות מספר (2) לשנת 1954 (1)

סעיף 4 - חלק א

סעיף 5

סעיף 6

הוצאו על פי סעיף (5) מחוק המס לשירותים
סוציאליים מספר (89) לשנת 1953.

תקנה 1 - תקנות אלה יקראו (תקנות לקביעת וגביית המס
לשירותים סוציאליים לשנת 1954) ויהיו בחוקף
החל מתאריך 1.4.1954.

(1) סעיף 11 - חלק א

תקנה 2 - המס לשירותים סוציאליים שצוין בסעיף השלישי
מחוק המס לשירותים יוטל וייקבע על ידי הרשויות
המוסמכות (לפי תפקידם) לגבי השלמת וקביעת מס
על המקנה, מס קרקע, מס מאוחד, מס הכנסה ואגרות
המכס על הסחורות, המצרכים, הטובין המיובאים
והכפופים לאגרות אלו.

1.4.54

תקנה 3 - המס לשירותים סוציאליים שצוין בסעיף השלישי
מחוק המס לשירותים סוציאליים ייגבה על ידי
הרשויות המוסמכות (לפי תפקידם) לגבי גביית מס
על המקנה, מס קרקע, מס מאוחד, מס הכנסה ואגרות
המכס על הסחורות, המוצרים והטובין המיובאים
והכפופים לאגרות אלו על פי הודאות החוקים
והפקודות שבחוקף לגבי גביית מסים ואגרות אלו.

1.4.54

(1) פורסמו בעתון רשמי מספר 1196 מיום 16.9.1954.

תקנה 4 - אם נגבה המס לשירותים סוציאליים מאיזה אדם שהוכח
לאחר מכן כי אינו חייב בו, או אם נגבה מאיזה אדם
סכום יותר ממה שהוא חייב על פי חוק המס לשירותים
סוציאליים, אפשר להחזיר את הסכום או חלק ממנו,
שנגבה בצורה זו, לאותו אדם באישור השר המוסמך
לביצוע הוראות חוק זה זבמה שקשור במשרדו.

31.8.1954

ח'רטיין בן טלאל

מס' 4 - סעיף
מס' 5 - סעיף
מס' 6 - סעיף
מס' 7 - סעיף
מס' 8 - סעיף
מס' 9 - סעיף

אנו, חוסיין הראשון מלך הממלכה
הירדנית ההאשמית לפי סעיף קטן
(1) לסעיף (94) לחוקה, ועל-סמך
החלטת מועצת המיניסטרים מתאריך
23.5.66, מאשרים - לפי סעיף
(31) לחוקה - את החוק הזמני:
דלהלן ומצווים לפרסמו, להחילו
באופן זמני ולהוסיפו לחוקי
המדינה על-יסוד הבאתו בפני
מועצת האומה בישיבתה הראשונה :-

מס' 8.6.1966

חוק זמני מס' (43) לשנת 1966

חוק בריאות הציבור

סעיף 1 - חוק זמני זה ייקרא "חוק בריאות הציבור לשנת
1966" והוא ייכנס לתוקפו החל מתאריך פרסומו
בעוז הרשמי.

פרק ראשון

הגדרות

סעיף 2 - למונחים הבאים שצוינו בחוק זה יהיו המובנים
שיוחדו להם להלן, מלבד אם ענין הכתוב יחייב
פרוש אחר :-

"ממלכה" - הממלכה הירדנית ההאשמית.

"משרד" - משרד הבריאות.

"שר" - שר הבריאות או מי שהוא ממנה
במקומו.

(1) פורסם ב-ע.ר. 1934 מיום 2.7.1966.

"מנהל" - מנהל חברואת אזור הבירה או המחוז והמשתמש בסמכויות רופא וחובותיו.

"רופא" - כל רופא שהוא פקיד במשרד הבריאות, לרבות רופא עירוני.

"רופא מוסמך" - כל אדם מוסמך לעסוק ברפואה לפי חוק זה.

"רופא עירוני" - כל רופא שהוא פקיד במועצה עירונית או כפרית.

"מחלקה" - מחלקת התברואה.

"אזור מקומי" - אזור השוכן בחוף שטח השיפוט של אזור הבירה, אזור מועצה עירונית או אזור מועצה כפרית.

"מועצה עירונית" - מועצה המורכבת לפי חוק המועצות העירוניות, לרבות מועצות אזורי הבירה עמאן ועירית ירושלים.

"מועצה כפרית" - מועצה המורכבת לפי חוק ניהול הכפרים או כל חוק הבא במקומו.

"מושל אדמיניסטרטיבי" - מושל הבירה, מושל מחוז, מושל נפה ומושל חת-נפה.

"פקיד מורשה" - כל מפקח תברואה, פקיד חברואה, פקיד תברואה עירוני, או כל פקיד מורשה בכתב על-ידי המנהל.

"רשות מקומית" - מועצה עירונית או מועצה כפרית.

"קרקע" - קרקע ומה שעליה, לרבות מים, תעלות בארות ובורות.

"בנין" - כל בית, בית-עסק או מתקן העומד על קרקע, בין אם מאוכלס או בלתי מאוכלס, לרבות כל חלק של הבנין או אביוזריו.

"מקרקעין" - הקרקע והבנין כפי שהוגדרו לעיל.

"מפעל" - כל בית חרושת, בית מלאכה או מקום עבודה.

"כלי שיט" - כל אניה, סירת מפרש או סירת קיטור וכל אמצעי הובלה ימי.

"אמצעי תובלה

כללי" - כל סוג מאמצעי התובלה בעל גלגלים הנוסע או הגורר באמצעות כוח מכני או בעלי חיים.

"אחראי" - באשר למקרקעין:

הבעל, השותף או האדם שברשותו המקרקעין או חלק מהם, או שמתמנה לנהלם או לפקח עליהם או המורטה של כל אחד מאלה.

באשר לכלי שיט:

רב-החובל או האדם שהפיקוד או הפיקוח על כלי השיט ניתן בידינו.

באשר לבית-חולים:

(לפי הגדרתו בסעיף 16) בעל בית-החולים, מנהלו או האחראי לביהולו.

באשר לחברה:

יושב ראש מועצה המנהלים או אחד מהעוסקים בהנהלתה.

"רחוב" - כל דרך, כיכר, רחבה או מעבר בעל מוצא או ללא מוצא של ציבור יש זכות מעבר בו או מעבר אליו, לרבות כל הדרכים הנמצאות מתחת או מעל לגשרים ציבוריים וכל דרך מעבר המשמש או שמתכוונים שימש להבטו הגישה לשני בתים או יותר, בין אם יש לציבור זכות מעבר בו ובין אם לאו, ורואים את כל התעלות, הצינורות והחפירות הנמצאים בצדי כל רחוב כחלק ממנו.

"עיריה" - כפר שיש בו מועצה מקומית.

"כפר" - כל כפר שאין בו מועצה עירונית או מקומית.

"יום" - פרק הזמן שבין זריחת השמש ושקיעתה.

פרק שני

הוראות כלליות

סעיף 3 - המשרד אחראי על עניני הבריאות בממלכה, לרבות שרותי מנע ושרותי טיפול, ובמסגרת אפשרויותיו יפרט דברי הסברה חברואיים באמצעים העומדים לרשותו ויפעל ללוחמה במחלות ולמניעת התפשטותן, ויספק אמצעי ביטוח בריאות לאזרחים.

סעיף 4 - האחראים ימציאו למשרד את כל המידע הקשור בלידות, פטירות, מקרי מחלות מדבקות ואסונות טבע מיד עם התרחשותם.

פרק שלישי

קבורת מתים

סעיף 5 - בכפוף להוראות הקשורות בטיפול בלידות ופטירות שצו בחוק המעמד האישי או כל תחיקה אחרת, אין לקבור מו אלא ביום ובמקומות שהוקצו לקבורה לפי התקנות שהותו בנדון.

סעיף 6 - בהסתמך על נימוקים תברואיים או טכניים שיגישם מנהל התברואה, רשאי מושל הבירה או מושל מחוז למנוע הקמת בית-קברות בכל עיר, עיירה או כפר, או להפסיק קבורה במקום מסויים כלשהו.

סעיף 7 - 1 - אין לפתוח שום קבר או להעלות או להעביר שום גופה ממנו, אלא ברשות הרופא או לפי צו מהתובע הכללי למטרות חקירה וגילוי פשעים.

2 - הרופא האחראי או כל פקיד מורשה מטעם המנהל רשאי לנקוט בהליכים הדרושים לשם מניעת התפשטות מחלות מגפתיות לפני קבורת המת.

3 - מועצת השרים רשאית להתקיף תקנות הנוגעות להעברת מתים ממקום למקום בממלכה, או מהממלכה אל מחוצה לה ולהיפך.

סעיף 8 - מותר להקצות חדר אחד או יותר עבור מתים בכל עיר, עיירה או כפר או להקים חדר כזה ליותר מאשר עיירה אחת או כפר אחד; כמו-כך מותר לערוך נתיחה בגופה בחדר זה אם יש צורך בכך. בכל מקרה תהיה למשרד זכות פיקוח על חדרים אלה.

פרק רביעי

מחלות מדבקות

סעיף 9 - למטרות פרק זה יהיו למונחים הבאים המובנים שיוחדו להם מטה :-

"חיטוי" - השמדת חידקים מדבקים או מוגלות, מחלות מדבקות או חרקים מעבירי חידקים מדבקים.

"בא במגע" - אדם שבא במגע או שהרופא הושד שהוא כבר בא במגע עם אדם החולה במחלה מדבק

"חולה" - כל אדם החולה במחלה מדבקת או נמצא במצב שאפשר להעביר בו את המחלה המדבקת באמצעותו.

"מחלה מדבקת" - כל מחלה שאפשר להעבירה לזולת ומהווה סכנה לבריאות הציבור.

"בידוד" - בידוד האדם החולה או הבא-במגע בבית-
חולים מבודד, במעון, באוהל או
במקום מבודד באופן זה ובתנאים שיקבע
המנהל.

סעיף 10 - 1 - כדי למנוע התפשטות מחלות ממדבקות או העברתן
זכאי המנהל, הרופא או מי שמורשה מטעמם בכחב
לערוך חיפוש בכל מקום או בית בשעות היום,
או יחשוד שיש בו מחלה מדבקת, והוא רשאי
לחסא אותו מקום ולנקוט בכל האמצעים המבטיחים
מניעת התפשטות המחלה המדבקת.

2 - חלו אנשים בחולירע, טיפואיד, פרטיפואיד,
דיזנטריה או בכל מחלה מגפתית אחרת, ינקטו
המשרד, המנהלים והרופאים בכל הצעדים
הדרושים ואמצעי הזהירות להפסקת המחלה,
לרבות פיקוח על מקורות המים הפרטיים
והציבוריים וההשגחה עליהם.

3 - בכפוף לעונש המוזכר בחוק זה, אסור להשתמש
בחמרים, חפצים או מקומות נגועים במגיפה
העלולים להעביר את המחלה. כמו כן אסור
להניחם בחישה ידו של הזולת או ברשותו.

סעיף 11 - החולה במחלה מדבקת יבודד - אם יש צורך בכך -
והבידוד יהיה באופן שיקבע המנהל או הרופא, כך
שתימנע הידבקות אנשים בריאים במחלה.

סעיף 12 - א - כל רופא או רופא מוסמך שפיקח או השתתף
בטיפול בחולה, יודיע למנהל תוך 12 שעות
מאז שנודע לו על החלותו, אלא אם כן ימצא
השר לנחוץ להודיע על מקרה כזה מיד, והמנהל
יודיע על כך למשרד.

ב - השר רשאי לדרוש מכל רופא מוסמך להמציא לו
את המידע שברשותו על כל מחלה או החלות במחלה

סעיף 13 - 1 - כדי למנוע התפשטות מחלה שעלולה להיות כתוצאה
מהפרשות אדם, מצינורות ביוב ציבוריים או
פרטיים, או כתוצאה מכל גורם אחד, רשאי המנהל
או הרופא להטיל על האחראי להקים שרותי
בריאות ולצוות לנקוט בצעדים הדרושים כדי
לשמור על בריאות הציבור תוך פרק זמן שיבצע
המנהל או הרופא.

2 - פיגור האחראי בביצוע מה שצווה בו תוך פרק הזמן שנקבע, רשאי המנהל או הרופא לנקוט בהליכים הנ"ל באופן שימצא לנכון, ובלבד שההוצאות כולן או חלקן ייגבו מהאחראי ובדרך שבה נגבים כספים ממשלתיים, זולת אם אי אפשר לגבות כספים כלשהם ממנו בשל ענין המדוד. שער ההוצאות הוא הסכום שהוצא למעשה, והחלטת המנהל קובעת בענין זה לגבי הסכום האמיתי.

סעיף 14 - א - התברר למנהל או לרופא תוך עריכת הבדיקה, כתוצאה מאנליזה או על-סמך ידיעות מהשמנוח שהחלב או מוצריו מזוהמים או מזיקים לבריאות, רשאי המנהל או הרופא לצוות על איסור חלוקה, מכירה או צריכה של חמרים אלה והם רשאים לצוות על השמדתם כדי למנוע נזקים.

ב - הנ"ל רשאים להיכנס למחלבה, לערוך בדיקות אצל האנשים העובדים בה ולקחת דוגמאות לשם בדיקת מקור הזיהום ומניעתו.

סעיף 15 - התברר שהממלכה או כל חלק ממנה עומד תחת איום של מחלה מגיפתית, ינקוט השר בצעדים מהירים למניעתה או ללוחמה בה, יודיע עליה ויפרסם זאת בעתון הרשמי, ויש לו הסמכות לנקוט בכל הצעדים, תוך השתתפותו האישית, כדי להדביר את המגיפה וסמכויות אלה כוללות בידוד החולים או הצפויים להחלות או אלו שחושדים בהחלותם, הרכבה וחיסון, טיפול, חיפוש והשמדת החמרים המזוהמים, קבורת מתים, מניעת העברת המחלה וחפיסת מבנים ואמצעי הובלה למשך הזמן הנתון, תמורת פיצויים הוגנים.

פרק חמישי

בתי-חולים ובתי-החלמה

סעיף 16 - למטרות פרק זה מובן המלכה "בית-חולים" - כל בית-חולים, בית-הבראה או בית-החלמה, וכל מקום המשמש או המיועד לקבלת האנשים החולים בכל מחלה, חבלה גופנית, מום גופני או שכלי, או לקבלת נשים בזמן הלידה, לשם טיפול באנשים אלה - בין אם בשכר או בלעדיו.

סעיף 17 - אסור לשום בית-חולים להתחיל בעבודתו אלא לאחר רישומו במשרד.

סעיף 18 - המשרד לא ירשום שום בית-חולים אלא אם כן הוא תואם את הרמה הנדרשת לפי התקנות.

סעיף 19 - השר, החת-שר, המנהל או הרופא רשאים לערוך חקירה בכל בית-חולים כדי לודא שהוא עומק בעבודותיו באופן הנדרש.

סעיף 20 - 1 - התברר לשר שבית-החולים או כל חלק ממנו אינו מקיים את שרותיו באופן הנדרש, או נהיה בלתי מתאים לביצוע התפקידים שהוטלו עליו, יפנה בהתראה בכתב אל האחראי על בית-החולים שבו ידרוש ממנו הסרת הגורמים שמתלוננים עליהם תוך פרק הזמן שנקבע בהתראה ובלבד שלא יהיה פחות מחודש אחד מתאריך מסירת ההתראה, זולת אם יתהווה מצב חורג מגדר הרגיל המחייב הליכים דחופים כדי לשמור על בריאות הציבור, ואז אין להביא בחשבון התראה זו.

2 - העתק מהתראה זו יימסר למועצת הסתדרות הרופאים לשם מתן חוות דעת.

3 - לא התשכנע השר, תוך פרק הזמן שנקבע בהתראה, שגורמי התלונה הוסרו כולם, או שחלקם הוסרו באופן שאינו מסתפק בו, הוא רשאי לשלוח התראה נוספת שבה יודיע על רצונו לסגור את בית-החולים או כל חלק ממנו תוך פרק זמן שאינו פחות מחודש אחד.

4 - לאחר תום תקופת החודש השני, רשאית מועצת השרים לאחר תום חודש מתאריך מסירת ההתראה השניה, ועל סמך המלצת השר, להחליט על סגירת בית-החולים או כל חלק ממנו ולמשך זמן שתמצא למתאים.

5 - לאחראי על בית-החולים זכות סיעון נגד החלטת מועצת השרים תוך פרק זמן של חודשיים מתאריך מסירת ההחלטה כנ"ל לידיו ואין לסבור את בית-החולים או כל חלק ממנו אלא לאחר תום פרק הזמן הנ"ל, או מתן החלטת בית-המשפט, זולת אם יש מצב חורג מגדר הרגיל כפי שצויין בסעיף קטן 1 לסעיף זה, ועם זאת תשאר זכות הסיעון שרירה.

פרק ששי

הרכבה וחיסון

סעיף 21 - 1 - כל אבי ילוד, האפוטרופוס שלו או האדם שעניו הופקד בידיו, יעשה לו תוך 6 חדשים מתאריך הולדתו חיסון נגד שחפת, נגד שיתוק ילדים, נגד שעלת, טיטנוס ודיפתריה, ותיעשה לו תוך שנה מתאריך הולדתו הרכבה נגד אבעבועות. זולתם יוציא השר או בנגוד לכך, הרופא יוציא תעודה שתאשר את עריכת החיסון או ההרכבה במקרה של הצלחתם.

2 - השר רשאי לצוות על חידוש החיסון או ההרכבה בפרקי זמן שיקבע בהודעה שתפורסם בעתון הרשמי

סעיף 22 - נוסף לסמכויות המוענקות לו לפי הסעיף הקודם רשאי השר לחייב בהודעה שתפורסם בעתון הרשמי עשיית הרכבה או חיסון בכל אזור שיקבענו נגד כל מחלה מדבקת או מחלה המהווה סכנה לבריאות הציבור.

סעיף 23 - לא ייגבה שום מס או אגרה עבור חיסון או הרכבה שעורכים פקידי משרד הבריאות.

סעיף 24 - בכפוף להוראות החוק הפלילי כל אדם שגרם במזיד להעברת מחלה מדבקת לזולת וכל רופא או פקיד

שענין ההרכבה או החיסון הוּמָקד בידיו והחושל
בביצוע תפקידו או גרם להעברת המחלה המדבקת או
המחלה לזולת. רואים אותו כאילו עבר עבירה
שמענישים לה.

פרק שביעי

הסגר

סעיף 25 - 1 - לפי הוראות הניחנות לפי התקנות רשאי השר
להטיל בממלכה הסגר כדי למנוע חדירת מחלות
מגיפתיות אליה דרך היבשה, הים או האויר,
ולמניעת מעברה לארצות אחרות.

2 - מחלקת ההסגר תקבל לידיה סמכות לבדוק את
האניות, המסוסים ואמצעי התעבורה הציבוריים
והפרטיים נוסף לכל סמכויות אחרות כמפורט
בסעיף 15.

סעיף 26 - בכפוף לכל חוק, הסכם בינלאומי או הסכם שהמדינה
תהיה מחוייבת לפיו, תחליט מועצת השרים על האגרות
שיש לגבותן והסיוגים שתמצא לנכון להטילם לפי
התקנות למטרות פרק זה.

פרק שמיני

אזורים תברואיים

סעיף 27 - בכפוף להוראות כל תחיקה אחרת, חובתו של כל אחראי
על בנכס דלא נלידי :-

1 - לשמור על נקינותו של מקום זה או אביזריו בין
אם זה באזור המקומי או בכפר.

2 - ומחובתו של מי שגר בכפר לסלק את הזוהמה
ולהעביר את האשפה, הפסולת וכל דבר שופכין

אחר המצוי בגבס דלא נידי אל המקום שיקבע הר
או הפקיד הנוגע בדבר, ובמקרה שלא ייקבע מקום
כזה, אל מקום לא מיושב שאינו מהווה מפגע
לאחרים או אינו מזיק לבריאות הציבור.

סעיף 28 -

נמצאה זוהמה כלשהי באחד מהמקומות שצויינו בסעיף
הקודם, יודיע הרופא או החברואן לבעלים, למחזיק
או לאחראי לסלק את הזוהמה, להעבירה למקום שנקבע
ולעשות מה שההודעה מחייבת חוך 24 שעות מיום
שנמסרה לו הודעה זו. פיגר בכך, רואים אותו כאיל
עבר עבירה שמענישים עליה לפי הוראות חוק זה.

סעיף 29 - אסור לכל אדם לגרום, להשליך או להניח זוהמה או
אשפה ברחובות, בין אם באזור המקומי או בכפר.

פרק תשיעי

מפגעי חברואה

סעיף 30 - להשגת מטרת פרק זה רואים את העניינים הבאים
כמפגעי חברואה :-

א - כל מקרקעין או חלק מהם שהוקמו, או שאופן
השימוש בהם נעשה באופן המזיק לבריאות
הציבור.

ב - כל אשפה או זוהמה וכל בור, חעלה, צינור,
ביב, באר, בית-שימוש, מזבלה, ארובה, מאפיה,
כבשן וכד' שהם בדרגת זוהמה, במצב או במקום
שעלול לגרום נזק לבריאות הציבור.

ג - כל אורוה, רפת או כל מקום אחר המיועד
לאחסון בעלי חיים באופן הגורם או עלול
לגרום נזק לבריאות, וכל בעל חיים המוחזק
או נעזב במקום, או נמצא במצב שגורם או
עלול לגרום נזק לבריאות הציבור.

ד - כל חומר, פעולה, דבר, ריח, קול, עשן,
אבק, שאריות, מצב או מקום המזיק או עלול
להזיק לבריאות הציבור או לגרום פגיעה
לזולה.

ה - כל עבודה או משלה-יד הגורם פגיעה או נזק לבריאות הזולת או שמתנהל באופן שעלול לגרום נזק לבריאות העובדים בו או הנמצאים בסמוך לו.

סעיף 31 - 1 - התברר למנהל או לרופא שיש מפגע חברואה, ישלח הודעה לאדם האחראי על אותו מפגע או למי שגרם לו, שבה יודיענו על חובתו לסלק את המפגע תוך פרק הזמן שיראה כמספיק.

2 - פיגור האדם שנמסרה לו ההודעה בביצוע מה שהודיעו לו, הרי עבר עבירה ברת עונשין לפי הוראות חוק זה.

3 - נוסף לסמכויות המוענקות לו לפי חוק זה, רשאי בית המשפט המוסמך להחליט כמו-כך על סילוק המפגע או סגירת בית העסק על-חשבון העברייני. לא ביצע זאת האחרון תוך פרק הזמן שנקבע, תחול הוראת סעיף קטן 2 לסעיף 13 לשם הערכת ההוצאות, זולת אם יורה בית-המשפט אחרת.

פרק עשירי

ביוב

סעיף 32 - למטרת פרק זה יהיו למונחים הבאים המובנים שיוחדו להם להלן, מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר :-

שפכים - כל מה שמנוקז בצורת נוזל מהבתים, בתי-העסק, המוסדות הציבוריים או הפרטיים, המסעות או בתי-החרושת.

רשת

הביוב - רשת הצינורות שהשפכים, הזוהמה והמים הדלוחים זורמים בהם, וכמו-כך בורות אגירה, תא בדיקה, תחנת השאיבה וכד'.

צנרת פנימית - הצינורות בהם עוברים השפכים, האשפה והנוזלים בתוך הבתים, בתי העסק, המסעדות, המוסדות הציבוריים ובתי-החרושת.

תחנת טיהור - המתקנים שאליהם מנוקזים השפכים לשם טיהורם או הרחקת החמרים המוצקים או הנמסים בהם.

בעל הרשת - כל בעל או שותף לרשת הביוב, הצנרת הפנימית או תחנת הטיהור, וכל בעל או שותף במקרקעין שבם נמצאת רשת הביוב, הצנרת הפנימית או תחנת הטיהור, או בא-כוח אותו בעל או אותו שותף, וכמו-כן המועצה העירונית והמועצה הכפרית זמנהל הנהלת החברה.

סעיף 33 - 1 - איך להקים רשת ביוב או תחנת טיהור או לחולל שום שינויים בהם מחוץ לאזורי התכנון וגבולות העיריות. זולת אם אותם מתקנים הם בתאום אם התקנות התברואיות שהוחקנו למטרה זו.

2 - בכפוף לאמור בסעיף הקטן הקודם לא יוצא האישור זולת אם הוכח לשר שהתכנונים והמיפרטים של רשתות אלה ואמצעי אחזקתן מתואים עם הרמה התברואית המתאימה, ובלבד שילקחו בחשבון דרישות רשות המים המרכזית או כל רשות אחרת.

סעיף 34 - למשרד זכות פיקוח על כל רשתות הביוב. התקנת תקנות והוצאת צווים לשם שמירה על בריאות הציבור

סעיף 35 - הצנרת הפנימית ואופן התחברותה עם צינורות הביוב הציבוריים יהיו כפופים לכללים שייקבעו בתקנות שתתקנה למטרה זו. אשר לאזורים שאין בהם צינורות ביוב ציבוריים, יהיו הכללים מתואמים עם דרישות בריאות הציבור.

סעיף 36 - החברר שהביוב הפרטי או הציבורי או הצנרת הפנימית במקום כלשהו נעשו למאיימים על בריאות הציבור, או אינם בהאום עם דרישות התקנות התקפות בזמנו, רשאי המנהל או הרופא לנקוט בכל הצעדים הדרושים בענינם כאילו היו מפגע תברואה, למרות הוצאת היתר או רשות קודמים בעניינם.

סעיף 37 - רואים אל בעל הרשת אחראי על כל ענין שעומד בניגוד להוראות פרק זה.

פרק אחד - עשר

משלחי יד, תעשיות ורוכלים

סעיף 38 - הוראות חוק זה דנות ב:

- 1 - הרוכלים וכל האנשים העוסקים בעבודה או במשלח יד שיש להם השפעה על בריאות הציבור בשל מגעם או עבודתם עם חומרים, מזון ומכונות העלולים להזיק לבריאות הציבור או להעביר מחלות, או בשל מגעם של הללו עם הציבור.
- 2 - כל העבודות, משלחי היד והתעשיות שיש להן יסוד או השפעה בבריאות הציבור, לרבות חומרים מקרינים על סוגיהם השונים.
- 3 - מקומות ציבוריים שבני-אדם סרים אליהם בקביעות.

סעיף 39 - 1) - אסור לעמוק בכל עבודה, משלח יד או תעשיה לפי הסעיף הקודם, אלא בהיתר מטעם המנהל או הרופא.

2 - לא ינתן ההיתר זולת אם התמלאו התנאים התברואיים שצויינו בחוק זה, או בתקנות שהותקנו לפיו.

3 - המנהל או ממלא מקומו רשאי לבטל את ההיתר שניתן לפי הסעיף הקטן הקודם לסעיף זה. אם ישוכנע שהתנאים, כולם או מקצתם אינם מתמלאים יותר, והמנהל או ממלא מקומו רשאי להתזיר את ההיתר לתוקפו, אם הוסרו הסיבות שהביאו לביטולו.

סעיף 40 - ההיתר כשלעצמו לא יעניק לאנשים סמכות לעסוק בעבודות שצויינו בסעיף 38, אלא אם הוא מלווה בהיתר מהמחלקה הנוגעת בדבר לאחר תשלום האגרה ואלא אם כן הוא בתאום עם התחיקות התקפות.

סעיף 41 - בכפוף לחוקים ולתקנות התקפים, לא ינתן ההיתר אלא לאחר אישור הרשויות והמחלקות הממשלתיות הנוגעות בדבר.

סעיף 42 - להגשמת מטרות פרק זה זכאי כל חברואן במסגרת עבודתו לערוך הקירה במקומות ואצל האנשים הנזכרים בסעיף 38 בכל שעה משעות היום. נתגלו לחברואן סיבות שיניעוהו לסבור שעוסקים בעבודה או משלח יד כלשהו בבית כלשהו, הוא זכאי להיכנס לאותו בית ברשות בעליו, או באישור בכתב מטעם החובע הכללי.

סעיף 43 - 1 - על אף האמור בפרק זה, רשאים המועצה העירונית או המושל האדמיניסטרטיבי לקבוע את המקומות שהרוכל רשאי לעסוק בעבודתו בהם.

2 - המונח "רוכל" פירושו - כל אדם המוכר או מחזיק סחורות או טובין המוצגים למכירה.

או עוסק במשלח יד או במלאכה בכל רחוב או
מקום מלבד חנויות.

סעיף 44 - לפני או אחרי מתן ההיתר רשאי המנהל או הרופא
לבדוק את הרוכלים ואת האחראי לפי סעיפים קטנים
ב' ו-ג' לסעיף 38, כדי להיווכח שמצב בריאותם
מרשה להם לעסוק בעבודותיהם או להמשיך בהן.

פרק שנים - עשר

לוחמה במלריה

סעיף 45 - 1 - המשרד אחראי על הלוחמה במלריה ועקירתה מן
השורש בממלכה, והאחראי על המקרקעין ישתף
פעולה עם המשרד כדי להשיג מטרה זו.

2 - המשרד ינקוט בכל הצעדים המבטיחים מניעת
התרבות יתושים, ויודיע למשרד על כל מצב
שלא הובא לידיעתו כאמור בסעיף 10.

סעיף 46 - 1 - כל אחראי על כל בית, מקום, ביוב, בית-
שימוש, תעלה, אגן, גן, אדמת השקאה, באר,
ביצה, צינור, תעלת השקאה, מאגר מים או
בריכה לנקוט בצעדים ובאמצעי הזהירות
הדרושים למניעת התרבות יתושים בהם.

2 - גילוי ביצי יתושים, זחלי יתושים או יתושים
חיים בכל מקום מהמקומות הנ"ל יהווה הוכחה
ראשונה לכך שהאחראי לא נקט בצעדים ובאמצעי
זהירות מספיקים למניעת התרבות יתושים.

סעיף 47 - להשגת המטרות הדרושות מפרק זה ובכפוף להוראות
פרק רביעי לחוק זה, רשאי כל תברואן בשרות
משרד הבריאות להיכנס לכל מקום בכל שעה סבירה
משעות היום כדי לפעול או לתת צו לפעול להרחקת
גורמי הימצאות יתושים או הולדתם, ובלבד שלא
ייכנס למקומות מיושבים אלא בהיתר מהאחראי עליהם
או באישור החובע הכללי.

סעיף 48 - המנהל רשאי לצוות על לקיחת דוגמה מדמו של כל אדם שהוא חושד בו שחלה במלריה. הוא רשאי כמו-כן לנקוט בכל האמצעים הרפואיים לטיפול בחולי המלריה.

פרק שלושה - עשר

בריאות הנפש

סעיף 49 - בממלכה יוקם בית-חולים אחד או יותר למחלות רוח. כמו-כן מותר, במקרי צורך קיצוניים, להקצות אגף מכל בית-חולים למטרה זו. בשני המקרים ימונה רופא מומחה אחד או יותר יחד עם המספר הדרוש של הפקידים.

סעיף 50 - 1 - החולים במחלת רוח יתקבלו, בין אם מרצונם או בעל כורחם, לטיפול בבתי-החולים או באגפים שהוקצו לכך. מותר לאשפז חולה בעל כרחו אם יתמלא הנאי אחד משלושת התנאים הבאים :-

א - אם הכרחי לטפל בו בחוץ בית החולים או האגף.

ב - אם הטיפול בו הכרחי להגנת הזולם.

ג - אם ניתן צו מבית המשפט בענין זה, על-סמך ראיה רפואית, ובמקרה זה לא יצא מבית-החולים אלא על-פי צו ממנו.

ובלבד שימולאו בתנאים א' ו-ב' התנאים הבאים

1 - קדמה לכך בקשה מופנית אל המנהל.

2 - הוצאה העודה מרופא מוסמך המאשרת תוכן בקשה זו שתועבר אליו על-ידי המנהל.

3 - אישור אחרון מהמנהל או ממלא מקומו.

2 - מנהל בית-החולים או הרופא המטפל רשאי להוציא את האדם שחלה או את החולה מבית-החולים כשיבריא או כשמצבו ירשה זאת, ולהודיע לקרובי החולה ולמנהל על תאריף היציאה.

סעיף 51 - שוכנע השר שהגורמים המחייבים אשפוז החולה בעל כרחו בבית החולים אינם מתמלאים, למעט המצב האמור בסעיף קטן ג' לסעיף הקודם, הוא זכאי לצוות על הוצאתו לאו להפסיק את אשפוזו.

פרק ארבעה - עשר

רישוי המקצועות הרפואיים

סעיף 52 - 1 - אסור לשום אדם לעסוק בכל מקצוע תברואי או רפואי או כל משלה יד חקשור בו, זולת אם השיג היחר על כך מהשר לפי החוקים והחקנות שנחקקו והוחקנו.

2 - א - המקצועות הרפואיים והתברואיים כוללים את העיסוק בפעולות הבאות :-

רפואה, רפואת שיניים, רוקחות, מעבדות תברואיות, בדיקת ראייה, הכנת משקפיים רפואיים, מילדות, טיפול בחולים, הדרמה, שימוש בקרני רנטגן ומכשירי הבחנה רפואית, טיפול תברואי וכל מקצוע או משלה יד רפואי או תברואי אחר שיתווסף אליהם לפי חוק או חקנות.

ב - רואים אדם כאילו הוא עוסק במקצוע רפואי או תברואי אם הוא ערך בדיקה או התחזה שביכולתו לבדוק חולה, לאבחן את מחלתו, לטפל בו, לתת לו מרשם תרופות, ליילד נשים, או לעסוק

בכל עבודה או שרות מהשרותים, שבו עוסק בדרך-כלל בחוקף עבודתו או מקצועו אחד האנשים שצויינו בסעיף הקסן הקודם, מתן סמים או מרשמים רפואיים לזולת, טיפול בזולת בכל צורה שהיא, העובדה שאדם כלשהו מחזיק ברשותו ציוד או מכשירי רפואה או טיפול, או כמויות סמים שמעל לצרכיו או צרכי משפחתו, מהווה הוכחה ראשונה לכך שאותו אדם עוסק במקצוע רפואי או תברואי.

ג - למטרות סעיף זה המלה "חולה" מובנה אדם המציג עצמו לטיפול או לעריכת בדיקה בענין כלשהו מהענינים המצויינים בסעיף זה.

סעיף 53 - 1 - בכפוף לחוק הסתדרויות הרופאים, הרוקחים ורופאי השיניים או לכל תחיקה אחרת, אין להוציא רשיון כלשהו לכל אדם העוסק בעבודות המפורטות בסעיף הקודם, אלא לאחר שיתמלא התנאים הנזכרים בתקנות שתוחקנה למטרה זו, ולאחר שיוצא אישור ממועצת ההסתדרות הנוגעת בדבר (אם ישנה), ובלבד שהשר יהיה רשאי להוציא את הרשיון המבוקש בהתעלם מאי-הסכמת מועצת ההסתדרות, אם תהיינה לו סיבות מספיקות שתצדקנה את הוצאת הרשיון. מועצת ההסתדרות הנוגעת בדבר רשאית להשמיץ את טענותיה על ההלכה אשר בפני בית-הדין הגבוה לצדק לפי החוק.

2 - השר רשאי להחנות ברשיון שיוצא בפעם הראשונה שהמבקש חייב לעבוד בכל מוסד או מחלקה ממשלתית פרק זמן שיקבע בתקנות שתוחקנה למטרה זו. לא מילא אחר תנאי הרשיון, או עבר על הוראות התקנות, רשאי השר לבטל את הרשיון שהוצא מטעמו.

3 - מועצת השרים רשאית להתקין תקנות שבהן יוגדר מספר הרופאים והאנשים העוסקים במקצועות הרפואיים או התברואיים המוגדרים לעיל בכל עיר או עיירה בממלכה, וכמו-כן היא רשאית להגדיל מספר זה מזמן לזמן, הכל לפי הענין.

4 - המשרד ימציא להסתדרות הרופאים ולאגודות
הנוגעות בדבר, אם ישנן, מידע על כל
רשיון שהוא מוציא לפי חוק זה.

סעיף 54 - 1 - השר רשאי לבטל את הרשיון שניתן מטעמו או
לעכב את תוקפו למשך זמן שיקבע, ובלבד
שתצויין בביטול או עיכוב זה הסיבה או
הסיבות שהניעוהו לנקוט בצעד זה.

2 - בהסתמך על חוק זה תותקנה תקנות שבהן
תוגדרנה הסיבות המיפות את כוחו של השר
לבטל את הרשיון שניתן או לעכבו לגבי כל
מקצוע או עבודה שצויינו בסעיף 52.

3 - כל מי שנגרם לו עוול כחוצאה מכל הליך
שננקט לפי סעיף זה, רשאי לבקש ביטול
ההחלטה מבית-הדין הגבוה לצדק תוך ששים
יום מהתאריך שבו נמסרה לו הודעה עליה,
הבקשה תידון לפי סדרי הדין והחוקים
הנהוגים.

סעיף 55 - המגיש בקשה להשגת רשיון לעסוק בעבודה מהעבודות
שצויינו בסעיף 52, יצרף לבקשתו תעודה או מסמכי
הוכחה המכשירים אותו לעסוק במקצוע המבוקש. על
רשות הרישוי לברר אם התעודה או מסמכי ההוכחה
האלה נכונים ואם המבקש כשיר מכל הבחינות לעסוק
בעבודה שהוא מבקש לעסוק בה.

סעיף 56 - ביצוע הוראות פרק זה יהיה בכפוף להוראות חוקי
הסתדרויות הרופאים, הרוקחים ורופאי השיניים או
כל תחיקה אחרת הקשורה במקצועות ובעבודות שצויינו
בסעיף 52; אין בחוק זה כדי לבטל הוראה כלשהי
מהוראות החוקים הנ"ל, וזאת אם הן עומדות בסתירה
להוראות חוק זה.

כללים אחרים לעיסוק במקצועות רפואיים

סעיף 57 - המרפאות והמשרדים יהיו בתאום עם התקנות שתוקנה מזמן לזמן מבחינת מלואן אחר התנאים התברואיים, המכשירים הנחוצים ומספר החדרים, ומבחינת סוג העבודה. המשרד זכאי לערוך חקירה בהם בכל זמן סביר.

סעיף 58 - הרופא רשאי למכור סמים ותרופות - למעט דוגמאות רפואיות - במתירים שנקבעו, כשאינן בית-מרקה או מקום שמוחר לו למכרם.

סעיף 59 - א - סטודנט לרפואה, בשנתיים האחרונות ללימודיו באחת האוניברסיטאות המוכרות, רשאי לעסוק ברפוי באחד מבתי-החולים או המרפאות למטרות התמחות, ובלבד שהתמחות זו תהיה בפיקוח רופא מוסמך.

ב - רופא מומחה, גם אם אינו חושב ירדן, רשאי במקרה הצורך, לערוך ניתוח מיוחד או להגיש חוות דעת רפואית, גם אם אינו מוסמך לכך בממלכה.

סעיף 60 - ענייני התעמולה והפרסום הקשורים במקצועות ובעבודות שפורטו בסעיף 52 כפופים לתקנות ולהוראות שתוקנה למטרת זו.

סעיף 61 - מועצת השרים, בהמלצת השר, רשאית לתת צו שלפיו ייקבע מספר המרפאות או המקומות האחרים העוסקים בהגשת שרותי בריאות בכל אזור מוגדר, כולל מעבדות רפואיות, וזאת כדי לחלקם חלוקה שתהיה מתואמת לדרישות בריאות הציבור.

סעיף 62 - א - מותר לערוך הפלה מלאכותית אצל אשה הרה בבית-חולים מורשה או בבית-יולדות כדי לשמור על בריאותה, ובלבד ש -:

1 - קדם לכך אישור בכתב מההרה על עריכת ההפלה.

2 - העידו שני רופאים מוסמכים שההפלה הכרחית לשמירה על בריאות ההרה, ובלבד שאחד הרופאים כבר ביצע קודם לכן, או השתתף בביצוע הפלה.

ב - האחראי על בית-החולים או בית-היולדות ירשום בפנקסו את שם האשה ההרה, תאריך ביצוע ההפלה וסוגה, ושימור למשך עשר שנים את האישור בכתב שניתן על ידי האשה ההרה, ואת עדות שני הרופאים.

ג - האשה ההרה תצויד בתעודה, מאושרת מטעם המנהל או האחראי על בית-החולים או בית-היולדות, שתכלול את המידע שנקבע בסעיף הקסן הקודם.

על אף האמור בחוק הפלילי, לא תתבע ההרה לדין והאיש או האנשים שביצעו או השתתפו בביצוע ההפלה המלאכותית לפי הנ"ל לא ייחשבו כאילו ביצעו פשע הפלה.

פרק שישה - עשו

חמרי מזון ותרופות

סעיף 63 - למונהים הבאים יהיו המובנים שיוחדו להם, ומלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר:

"אדם" - כל פרט, חברה, אגודה, האגיד או גוף רשמי או רשמי למחצה.

"מזון" - א. כל חומר או חלק ממנו שהאדם משתמש בו לאכילה או לשתיה פרט לסמי רפואה ולמים.

ב. כל חומר המוכנס בדרך-כלל או המשמש להרכבת מזון האדם או להכנתו, לרבות תבלינים, כבושים וממתקנים.

ג. גומי לעיסה.

"סם רפואי"-א. החומרים המוכרים בספר הרפואות הרשמי (האנגלי, הצרפתי, האמריקאי, או המצרי); או

ב. כל חומר המשמש לאבחנה, ריפוי, טיפול, ניקוי או מניעת כל מחלה מאדם או בעל-חיים; או

ג. כל חומר זולת מזון שמטרתו להשפיע על גוף האדם או בעל-החיים מבחינת הסביבה או התפקידים; או

ד. כל חומר המשמש כחלק מהחמרים שנקבעו בסעיפים קטנים א', ב', ג' להגדרה זו.

חומרים נוספים -

כל חומר הנוסף למזון ושנובע או מצפים שינוע בהוספתו, שיהפוך במישרין או בעקיפין כחלק מהמזון או שישפיע על חכונותיו, לרבות כל חומר הנוסף בתהליכי הייצור, התיעוש, ההכנה, הטיפול, הצביעה, הוספת ארומה, גרעינים או פירות מיובשים או שימור, לרבות כל מקור קרינה שמשמשים בו בפעולות אלו, ובלבד שחומרים נוספים אלה יהיו מוכרים בין המומחים ומאושרים מטעם השר ולמעט חמרי הדברה כימיים ב - או על - כל סחורה חקלאית גלמית.

"מכירה", לרבות א. ייצור, הכנה, שימור, העברה, לקיחה, אריזה.

ב. הצגה.

ג. החזקה או אחסון למטרת מכירה.

ד, הפצה,

ה, מתנה או תרומה.

"ספר הרפואות"

קובץ רשמי הכולל את המיפרטים הכימיים, הביולוגיים, הפיזיולוגיים ומיפרטי הרוקחות, וכל התכשירים המופקים מהם המשמשים בריפוי או טיפול מונע בעד האדם, בעל-החי או הצומח לשם עריכת ניסויים

"תווית"

כל הודעה גלויה כתובה, מודפסת או מצולמת הדבוקה במישרין על חומר המזון או על כלי הקיבול או העטיפה המכילה אותו חומר, או מצורפת לו או ארוזה יחד אתו.

סעיף 64 - רואים מאכלים כאילו הם מזוייפים במקרים הבאים :-

- 1 - א - אם הם מכילים חומר מרעיל או חומר מזיק כלשהו פרט לחומרי הדברה כימיים בשעורים התברואיים הדרושים, ובלבד שלא יזיקו לבריאות האדם או בעל-החיים,
- ב - אם הם, כולם או חלקם, פגומים, מזוהמים, רבוקים או מפורקים, לא נקיים, או בלתי מתאימים (לאכילה ולשתיה),
- ג - אם ייצורם, העברתם, הכנתם, אריזתם, או שימורם נעשה במצבים או בנסיבות לא תברואיים שהפכו אותם למזוהמים או לפגומים ומזיקים לבריאות.
- ד - אם נמצא שהם יוצרו מבעל-חיים חולה, או מבעל-חיים שמת לפני השחיטה.
- ה - אם כלי הקיבול המכיל אותם מיוצר מחומר כלשהו המשפיע על תוכנו והופכו למזיק לבריאות הציבור.

ו - אם נחשפו למקור קרינה והפכו בלתי מתאימים לאכילה או לצריכה.

2 - א - אם נלקח או הופק מהם, כלומר מחומריהם המקוריים בעלי הערך המרכיבים אותם, מלבד אם הודיעו על כך לציבור או הותר לעשות כן.

ב - אם הוחלף חלק מהחומרים שלהם ולא הודיעו על כך לציבור או לא הותר לעשות כן כחוק.

ג - אם יש מחסור, קלקול או פגם בחומרי המזון או בחומרים מזהמים אותם.

ד - אם הוסף לאוכל חומר לא-מזיק, שעלול להפחית משעור חומר המזון בו, למטרת עשיית רווחים.

3 - אם הם ממתקים או משקאות המכילים כל חומר מזיק או העלול להיות למזיק או המורכב בעיקר מחומר שאינו חומר מזון, למעט המקרים המותרים, פרט לאלו המזיקים, ולמעט גומי לעיסה (מסטיק).

4 - אם הם לא תקנים ומיפרטים שהוכרז עליהם.

5 - אם הם מכילים הורמונים באופן המזיק לבריאות או פוגע בבריאות האשה ההרה.

סעיף 65 - רואים את המזון כמתואר תאור כוזב במקרים הבאים :-

1 - א - אם תוויתו לא נכונה או מטעה; או

ב - אם הוא מוצג למכירה תחת שם מזון אחר; או

ג - אם יש בו משום חיקוי למזון אחר, זולת
אם תוויחו כוללת בצורה ברורה את המלה
"חיקוי", תוך ציון שם המזון, שהוא
מחקה אותו, מיד אחרי המלה "חיקוי";
או

ד - אם כלי הקיבול מיוצר או מעובד או
ארוז בצורה מסעה.

2 - אם הוא בצורת חבילה, זולת אם תוויחו
כוללת :-

א - שם ומקום היצרן, הארוז או המפיץ;
או

א - ציון התוכן במשקל, או במידה או
במספרים.

3 - אם המלה, הפירוט או המידע שיש לרשום
אותם על התוויה לפי חוק זה, לא בולטים
בצורה ברורה שחעשה אותם לקריאים ומוכנים
לאדם רגיל לפי הנסיבות הרגילות של קנייה
ושימוש.

4 - אם הציג אותו, או טען מציגו שהוא יוצר
לפי תקנים שנקבעו בתקנות והוכח שהוא
למטה מאותם תקנים.

5 - אם הוא מכיל כל חומר מלאכותי שיש בו
ארומה או צבע או כל חומר כימי משמר,
זולת אם תוויחו מבהיכה אותן עובדות
ומציאותה עולה בקנה אחד עם תוכן או
דרישות סעיף זה.

סעיף 66 - רואים סט רפואי כמזויף במקרים הבאים :-

1 - א - אם הוא מכיל חומר מזוהם, רקוב או
מפורק.

ב - אם הוכן, שומר, נארז, נעסף או יוצר בצורה בלתי שלמה או בנסיבות לא תברו-איות, דבר שעלול לגרום לזיהומו או להפכו למזיק לבריאות.

ג - אם כלי הקיבול יוצר כולו או מקצתו מחומר מרעיל או מזיק, דבר שעלול להפוך את חוכנו למזיק לבריאות.

2 - אם הוא מן הסמים הנזכרים בספרי הרפואה הרשומים, ומיפרטיו הם מבחינת החוזק, הנקיון והאיכות נמוכים יותר ממה שמציינים הספרים הנ"ל, אין רואים את הסם כמזויף אם חוזקו, נקיונו ואיכותו שונים מן האמור בספר הרפואי הרשמי, ושינוי זה נזכר באופן ברור על תוויתו ועטיפתו, אם יש לו עטיפה.

3 - אם לא חל עליו לשון הכתוב בסעיף קטן (2) לסעיף זה, ומיפרטיו מבחינת החוזק, הנקיון והאיכות הם למטה מהתקנים שהוא מתיימר להכיל.

4 - אם נוסף לסם או עורבב בחומר כלשהו באופן הגורם להפחתת חוזקו הרפואי וסגולתו.

להשגת מטרות חוק זה, יש לציין על התווית את שם הספר הרפואי שלפיו יוצר אותו סם.

סעיף 67 - רואים את הסם הרפואי כמתואר תאור כוזב במקרים הבאים :-

1 - אם התווית כוזבת או מטעה בכל מקרה, או אם האריזה אינה נושאה תווית המציינת את :-

א - שם ומקום היצרן, המפיץ או האורז.

ב - דו"ח נכון על כמות החוכן במשקל, במידה או במספר.

2 - אם מלה, משפט או מידע אחר כלשהם שיש לצייןם לפי חוק זה אין אדם רגיל יכול לראותם או לקראם.

3 - אם הוא מיועד לשימוש בני-אדם וכולל כמות כלשהי של חומר מנסרל או מרדים או כל חומר כימי שהופק מחומרים אלה, אם הוא עלול לחולל התמכרות או התרגלות לסמים, זולת אם תוויתו כוללת שם, כמות ואחוז אותו חומר או חומר מופק, ובלבד שהתווית תכלול כמו-כן את המשפט:

"היזהר! עלול להביא לידי התרגלות".

4 - אם לא צויין בשם המוכר בספר רפואי רשמי, ותוויתו לא נושאת את: -

א - השם הכללי או השכיח של הסם אם יש דבר כזה; או -

ב - אם הוא מרכב משני חומרים או יותר ולא הוזכר שם היסוד המשפיע על כל חומר תוך פרוט סוגו וכמותו.

5 - אם התווית לא נושאת: -

א - הוראות מספיקות על אופן השימוש; או

ב - הזהרה מספקת על סכנתו (אם ישנה) במקרי מחלה מסויימים או כשנותנים אותו לתינוקות, שיעור המנה ותקופת השימוש.

6 - אם הוא מעורר רושם שהוא סם המוכר בספר רפואי רשמי, ואינו ארוז או נושא תווית כפי הדרוש באותו ספר.

7 - אם חוזק הסם נחלש במרוצת הזמן, ותוויתו אינה נושאת הודעה על כך.

8 - א - אם נארז בכלי קליוול מטעה בצבעו, בצורתו או באריזתו; או

ב - אם הסם מהווה חיקוי לסם אחר ותוויתו אינה מצביעה על כך; או

ג - אם הוא מוצג למכירה תחת שם סם אחר.

סעיף 68 - 1 - כל מי שמייצר מזון או סם רפואי מזויף או מתואר תאור כוזב, רואים כאילו עבר עבירה על חוק זה.

2 - כל מי שמוכר, או מציג או מכין למכירה מזון או סם רפואי מזויף או מתואר תאור כוזב, והוא יודע שהוא כזה, רואים כאילו עבר עבירה על חוק זה. על האדם שמחלוננים עליו בסעיף קטן זה רובץ נטל ההוכחה על כך שלא ידע על מציאות הזיוף או התאור הכוזב, והוראות סעיף זה יהיו תקפות כאשר יעמדו בסתירה להוראות סעיפים 386, 387 ו-388 לחוק הפלילי.

3 - כל מי שביודעין מפיץ, מפרסם או משתתף בפרסום תאור כוזב לכל מזון או סם, בין אם מזויף או מתואר תאור כוזב, רואים כאילו עבר עבירה לפי הוראות חוק זה.

סעיף 69 - 1 - על אף האמור בחוק זה או בכל תחיקה אחרת, רשאי השר להוציא צו בכתב האוסר על מכירת או התעסקות או מקח וממכר של מאכלים או סמים רפואיים מזוייפים או מתוארים תאור כוזב, אם הוכח לו שמאכלים או סמים אלו מזיקים או ייתכן שיזיקו לבריאות, והוא רשאי לצוות על עיקולם ולאסור להשתמש בהם או לצוות לשמרם במקום שיקבע עד שבית המשפט יפסוק בעניין.

2 - בנוסף לעונשים האחרים, יפסוק בית-המשפט על החרמת והשמדת המאכלים והסמים הנזכרים בסעיף הקטן הקודם.

3 - השר רשאי לדרוש מכל בית-חרושה או מכל יבואן של מזון או סם רפואי כלשהו לציין תוך פרק הזמן שיקבע את הפרטים הבאים :-

א - התרכב או המשואה הכימית.

ב - הבהרות על אופן השימוש.

ג - כל מידע אחר הקשור בבריאות.

וכל פקיד הנוגע בדבר שרשאי לקחת דוגמה ללא תמורה לשם אנליזה.

סעיף 70 - 1 - חל במזון שינוי כלשהו בערכו התזונתי, ולו גם נעשה בלתי מזיק לבריאות, אין להציגו למכירה אל במיפרטים חדשים שיצינו את מצבו הנוכחי.

2 - חל שינוי בסם הרפואי שהפחית מערכו הרפואי או נעשה חסר חועלת, רשאי השד להוציא צו בכח שיאסור על השימוש בו או מכירתו.

פרק שכעה - עשר

מי שתליה

סעיף 71 - למונחים הבאים יהיו המובנים שיוחדו להם, מלבד אם ענין הכתוב יחייב פירוש אחר :-

מקורות מים - כל מקורות המים העיליים ומי התהום, לרבות נהרות, פלגים, נחלים, אגמים, צדיכות, מיכלים, מעיינות, בארות ומי גשמים.

מי שתליה - מי טובים לשתייה, לצריכה ביחידה ולתעשית חמרי מזון, הנקיים מכל זיהום כימי, בקטריולוגי או פיזי.

רשת המים - מנגנון הספקת וחלוקת המים,
לרבות כל צינורות המים הראשיים
או המשניים המשמשים לפתיחת
המים, איסופם והזרמתם, וכל
המיכלים הציבוריים, תחנות
הסיהור והחיסוי ותחנות השאיבה.

בעל מקור - כל בעל של מקור או רשת מים,
המים או לרבות המועצה העירונית והמועצה
בעל רשת הכפרית או כל שותף של הבעל,
המים ולרבות כל אדם או גוף האחראי
על חברה כלשהי.

סעיף 72 - 1 - המשרד, במסגרת אפשרויותיו, יוודא שמי השתייה
מכל מקור שהוא טובים מבחינה חברואית ושהמים
הלא-טובים לשתייה לא יצרכו אותם באופן המזיק
לבריאות הציבור.

2 - להגשמת מטרה זו ישתפו פעולה עם המשרד כל
המשרדים, המחלקות, המוסדות האזרחיים
והמקומיים והמועצות.

סעיף 73 - 1 - מי השתייה יהיו כפופים להשגחת המשרד ופיקוחו
כדי שיהיו טובים לצריכה.

2 - א - השר רשאי בצו שיפרסם לאסור על מכירת,
הצגת, צריכת או חלוקת מים, אם יתברר
שהם לא טובים לצריכה או שהם מזיקים
לבריאות הציבור.

ב - צו האיסור ישאר בהוקף עד שהמים יהפכו
טובים לשתייה.

סעיף 74 - 1 - בכפוף לחוקים הנחקקים הקשורים במים, בחלוקתם
ובצריכתם, כדי לשמור על בריאות הציבור
ולמנוע זיהום מי השתייה ובמסגרת מטרות אלו
בלבד, אין להתקין שום רשת, מים, זולת אם
ינתן אישור לתכניות ולמיפרטים על-ידי :-

א - השר, סגנו או ממלא מקומו במקרה של העדרו.

ב - כל משרד אחר, רשות או מחלקה ממשלתית שהותקנו לה סמכויות אלה, ולשם שמירה על בריאות הציבור ומניעת התפשטות המחלות, תהיה למשרד הבריאות זכות פיקוח מלא על רשת זו בשעת התקנתה או לאתר מכך.

2 - להגשמת מהמטרות המפורטות בפרק זה, ובמסגרת ההגבלות הנ"ל, אין לחבר שום רשת מים פרטית או ציבורית לכל רשת מים אחרת כמו-כן אין לערוך שום שינוי ראשי או עיקרי ברשת חלוקת המים, זולת אם יינתן אישור לכך לפי הנ"ל.

סעיף 75 - 1 - המשרד יפקח וידריך בשעה הקמת מקומות לאגירת השפכים, או בשעה הפיחת ביב או בור במקום כלשהו המשפיע או עלול להשפיע מבחינה חברואית על מי השתייה או על מקורות המים, והמנהל רשאי לצוות בכתב על איסור הקמתם, או במקרה שהם כבר ישנם - על הסרתם, כולם או מקצתם, אם יחברר שמתקנים אלה מזיקים או עלולים להזיק למי השתייה או למקורות המים.

2 - פיגור זכעל אג האחראי בביצוע הצווים חוץ פרק הזמן שנקבע בצו, רשאי המנהל לנקוט בכל ההליכים הדרושים על חשבון הבעל או האחראי.

3 - כל מי שיודע על זיהום מי השתייה, יודיע למנהל או לרופא על כך.

סעיף 76 - בעל מקור המים או בעל רשת המים אחראי על כל עבירה על הוראות חוק זה.

סעיף 77 - מתוך הקפדה על הגשמת המטרות התברואיות הנזכרות בפרק זה, רשאי המשרד לערוך בעצמו, או להסמין כל משרד, מחלקה או מוסד אחר לערוך בדיקה, ניסוי ובחינה של המים ולבקר את פעולות רשת המים, ולהסמיכם לעסוק בכל הפעולות הכרוכות בכך לפי פרק זה, ובלבד שהמשרד ימשיך בכל מקרה לשאת באחריות לוודא אם המים טובים לשתייה.

פרק שמונה - עשר

סעיף 78 - כל המשרדים, המחלקות, הגופים והמועצות, כל אחד במסגרת אפשרויותיו וסמכויותיו, ישתפו פעולה עם משרד הבריאות לביצוע הוראות חוק זה.

סעיף 79 - 1 - כל העובר על הוראות חוק זה או כל תקנות שותקנה לפיו, דינו מאסר משבוע עד שישה חודשים או קנס מחמישה דינאר עד מאתיים דינאר, או שני העונשים כאחד.

2 * - בכפוף לאמור במפורש בחוק זה יפסוק ביהמ"ש על סגירת בתי עסק ואין לפתחם מחדש אלא בהיתר מאת השר.

3 - בשעת הטלת העונש לפי הוראות חוק זה, אין להחיל את הוראות סעיף 100 לחוק הפלילי לשנת 1960.

סעיף 80 - א - מועצת המיניסטרים רשאית להתקין תקנות לשם :-

1 - הטלת אגרות פרעונן ואפן גבייתן.

2 - פירוט הדרישות והתנאים שיש למלא כשהחוק מחייב השגת רשות או היחר להתחיל בכל עבודה או משלח יד.

3 - ביצוע הוראות חוק זה או כל צו
הקשור במה שכלול בו או נובע ממנו.

4 - ביטוח בריאות.

5 - פיקוח על התרופות וייצורן.

ב - השר רשאי להוציא הוראות וצווים לשם ביצוע
הוראות חוק זה או כל תקנות שתתקנה לפיו.

סעיף 81 - בטלים החוקים הבאים, התוספות המצורפות להם
והתיקונים שחלו בהם במידה והם עומדים בסתירה
להוראות חוק זה, ורואים את התוספות והתקנות
שהותקנו לפי אותם חוקים כאילו הותקנו לפי חוק
זה, זולת אם הן עומדות בסתירה לו ועד שתחלפנה
בתקנות אחרות :-

א - חוק הבריאות לשנת 1926.

ב - חוק הבריאות הפלסטינאי לשנת 1940.

סעיף 82 - 1 - רואים את תקנות ביטוח בריאות מס' 104
לשנת 1965 ותקנות ביטוח בריאות מס' 126
לשנת 1965 על תיקוניהן כאילו הותקנו
לפי חוק זה.

2 - חוק משלחי היד והמלאכות מס' 16 לשנת 1953
על תיקוניהן ישאר תקף עד שיבוטל או יוחלף
בתחיקה אחרת, למעט מה שעומד בסתירה
במפורש לחוק זה.

סעיף 83 - ראש הממשלה והשרים ממונים על ביצוע הוראות
חוק זה.

אל חוסיין בן טלאל

23.5.1966

פצ'ל אלדלקמוני
שר התקשורת
הטלגרף והדואר

וצפי אתל
ראש הממשלה
ושר ההגנה

שר
המשפטים

שר
הכספים

סעיד אלדג'אני
שר התחבורה נמל
תעופה, מסילות
ברזל.

עבד אלוהאב אלמג'אלי
שר הפנים, שר המדינה
לענייני ראשות הממשלה
ושר הפנים לעניינים
העירוניים והכפריים
בפועל

שר הסעד
והעבודה

ד'וקאן אלהנדאוי
שר החינוך
והתרבות

יחיא אלח'טיב
שר העבודות הציבוריות
ושר החקלאות בפועל

חאחס אלזעבי
שר הכלכלה
הלאומית

שר המדינה לענייני
ראשות הממשלה

אחמד אבו קורה
שר הבריאות

עבד אלחמיד שרף
שר ההסברה

נצפח כמאל
שר הפיתוח

אכרם זעיתר
שר החוץ